

Satura rādītājs

1. Studiju programmas raksturojums, mērķi un uzdevumi.....	3
1.1. Studiju programmas aktualitāte.....	3
1.2. Programmas potenciālā mērķauditorija	5
1.3. Studiju programmas vispārējais raksturojums.....	6
1.3.1. Studiju programmas struktūras un satura izveides loģika	7
1.3.2. Studiju apjoms, ilgums un forma.....	7
1.3.3. Prasības attiecībā uz iepriekšējo izglītību.....	8
1.3.4. Programmas mērķi, uzdevumi un plānotie rezultāti.....	9
1.3.5. Programmas mērķi	9
1.3.6. Programmas uzdevumi.....	10
1.3.7. Plānoto rezultātu apraksts	11
1.4. Studiju programmas vispārējā struktūra.....	13
1.4.1. Studiju programmas sastāvdaļu vispārējs raksturojums.....	13
1.4.2. Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” studiju moduļu plāns	14
2. Studiju moduļu mērķu, satura un sasniedzamo rezultātu apraksts	15
2.1. Programmas starptautiskais virziens.....	26
2.2. Programmas atbilstība otrā līmeņa profesionālās izglītības valsts standartam.....	26
2.3. Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” atbilstība arhitekta profesijas standartam	29
2.4. Studējošo prakses plānojums.....	34
3. Studiju programmas rezultāti.....	36
3.1. Studiju programmas realizācija un zināšanu novērtēšana	36
3.2. Studiju programmas mērķu un uzdevumu realizācija.....	37
3.3. Studiju programmas apguves metodes studiju rezultātu sasniegšanai	38
3.4. Vērtēšanas sistēma	38
3.5. Studiju rezultātu vērtēšanas rādītāji	39
4. Salīdzinājums ar tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu studiju programmām	42
4.1. Studiju programmas salīdzinājums ar divām atbilstošām ES valstīs atzītām augstskolu studiju programmām.....	42
4.2. Programmu salīdzinājuma kopsavilkums un secinājumi.....	49
5. Akadēmiskais personāls un resursi	50
5.1. Studiju programmā iesaistītās struktūrvienības un palīgpersonāls, to uzdevumi	50
5.2. Akadēmiskais personāls	51

5.3.	Akadēmiskā personāla zinātniskie darbi un publikācijas	52
	(sk. 11.pielikumā pēdējo gadu galveno publikāciju sarakstu).....	52
5.4.	Studiju programmas atbilstība augstskolas attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem	52
5.4.1.	Studiju programmai pieejamie resursi	54
5.4.2.	Studiju programmai metodiskais, materiāltehniskais un informatīvais nodrošinājums studiju programmas īstenošana	56
1.pielikums	RISEBA Senāta lēmums par studiju programmas ieviešanu	61
2.pielikums	Studiju virziena akreditācijas dokuments.....	63
3.pielikums	Studiju kursu apraksti.....	66
4.pielikums	Darba devēju nodomu līgumi un protokoli par studējošo prakses nodrošināšanu..	135
5.pielikums	Uzraudzības institūcijas atzinums.....	144
6.pielikums	Studiju programmas ekspertīzes dokumenti.....	150
7.pielikums	RISEBA organizācijas struktūras shēma.....	155
8.pielikums	Studiju programmā iesaistītais akadēmiskais personāls, Akadēmiskā personāla CV	157
9.pielikums	Nodomu līgumi ar programmā iesaistīto akadēmisko personālu.....	238

1. STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS, MĒRĶI UN UZDEVUMI

1.1. Studiju programmas aktualitāte

Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” ir izstrādāta tā, ka tā iekļaujas un ir atbilstoša Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola “RISEBA” (turpmāk tekstā – RISEBA) Arhitektūras un būvniecības studiju virziena pamatnostādnēm. Tās galvenais mērķis ir nodrošināt RISEBA arhitektūras specialitātes studentiem pilnu apmācības ciklu atbilstoši Boloņas procesam un iespēju iegūt arhitekta sertifikātu, pilnvērtīgi iekļaujoties Latvijas un ES profesionālajā darbu tirgū. Maģistra studiju programma ietilpst akreditētā studiju virzienā – RISEBA arhitektūras bakalaura programma ir akreditēta ar Studiju akreditācijas komisijas sēdes 2013.gada 4.decembra lēmumu Nr.265 līdz 2019.gada 3.decembrim.

Profesionālā maģistra studiju programma veidota, pamatojoties uz izstrādāto arhitekta profesijas standartu, kas apstiprināts ar MK noteikumiem Nr. 461 no 18.05.2010. (profesijas nosaukums – arhitekts, profesijas kods 2161 01) un atbilstoši LR Izglītības likumam, Augstskolu likumam, Studiju programmu licencēšanas noteikumiem, Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, Latvijas Izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanu, prasmju un kompetences aprakstam, UIA (Starptautiskās Arhitektu savienības), Eiropas Arhitektūras padomes (ACE), Eiropas Arhitektūras politikas foruma (EFAP), Baltijas Arhitektu apvienības (BAUA) un Ziemeļu Arhitektūras akadēmijas (*Nordic Academy of Architecture*) konceptuālām nostādnēm un citu normatīvo aktu prasībām par studiju programmu izveidi un realizāciju. Studiju programmas izstrādes laikā ņemti vērā profesionālo apvienību – Latvijas Arhitektu savienības (24.03.2016. Valdes lēmums), Latvijas Nacionālās arhitektūras padomes (27.11.2015. LNAP sēdes protokols) viedokļi un rekomendācijas kā arī uzklausti Latvijas Teritoriālpilnotāju Asociācijas pārstāvju viedokļi.

Biedrība Latvijas Arhitektu savienība ir valsts (Ekonomikas Ministrijas) deleģētā vienīgā arhitektu sertificēšanas organizācija Latvijā un tās pārraudzībā darbojas Arhitektu sertificēšanas centrs ar padomi un izpildstruktūru.

Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” veidota ar mērķi nodrošināt studentiem profesionālā maģistra līmeņa izglītību kā augstākā līmeņa profesionālo sagatavotību arhitektūrā un pilsētplānošanā. Arhitektūras un pilsētplānošanas teorijas studiju satura iekļaušana profesionālā maģistra programmā paredz attīstīt šo zinību nozari, lai saglabātu un attīstītu Latvijas Republikas intelektuālo potenciālu atbilstoši Latvijas dalības prioritātēm Eiropas Savienībā un pasaulē notiekošajiem globalizācijas procesiem.

Globālās ekonomiskās krīzes iespaidā Latvijā no 2010. – 2012. gadam būtiski samazinājās arhitektūras pakalpojumu pieprasījums valstī. Attiecīgi samazinājās arī arhitektu skaits birojos (23% samazinājums), tomēr jau sākot ar 2013.gadu arhitektūras pakalpojumu pieprasījuma apjoms valstī pieaug.

Arhitektūras nozare iekļaujas Latvijas valsts radošo industriju sektorā. Radošo industriju sektora apgrozījums kopumā ir aptuveni viens miljards eiro vidēji gadā. Lielākās radošo industriju nozares apgrozījuma griezumā ir - reklāmas aģentūru darbība, datorprogrammēšana, mēbeļu ražošana un arhitektūras pakalpojumi - to apgrozījuma kopsumma veido aptuveni 64% no radošo industriju sektora kopējā ikgadējā apgrozījuma.

No 9076 radošo industriju uzņēmumiem 2013. gadā 784 darbojas arhitektūras pakalpojumu jomā (NACE kods 7111), sekojoši veidojot 9% no radošajām industrijām, vērtējot pēc komersantu skaita. Kopumā novērojams, ka pēdējo sešu gadu laika periodā arhitektūras uzņēmumu īpatsvars radošo industriju sektorā ir nedaudz samazinājies: 2008.-2010. gadā tas bija 10%, tad turpmākajos gados - 9%. Tai pat laikā, absolūtos skaitļos vērtējot, arhitektūras uzņēmumu skaits ir pieaudzis par 27%. VID dati dod arī iespēju novērtēt, cik liela daļa no arhitektūras nozares darba devējiem ir deklarējušies kā mikronodokļa maksātāji un šādā aspektā ir vērojams mikro uzņēmumu pieaugums pēdējo četru gadu laikā. Kopējais arhitektu īpatsvars (0.4 arhitekti uz 1000 Latvijas iedzīvotājiem) Latvijā ir otrais mazākais starp ES valstīm (0.3 ir Slovēnijā, savukārt 0.5 Lietuvā, 0.6 Igaunijā, bet 2.5 arhitekti uz 1000 iedz. ir Itālijā!) un liecina, ka profesionāliem arhitektu pakalpojumiem un attiecīgi kvalitatīvai pilna apjoma arhitekta izglītībai Latvijā ir perspektīva. Ar 58 % sieviešu arhitekta profesijā Latvija ir absolūta līdere ES (vidēji ES ir 39% sievietes arhitekta profesijā).

Līdz 2011. gadam Latvija bija vienīgā valsts reģionā ar vienu arhitektūras skolu. Informācijai – Igaunijā šodien ir trīs arhitektūras skolas, Lietuvā četras. Svarīgi akcentēt, ka augstskolas RISEBA Arhitektūras skola ir arī vienīgā privātā arhitektūras skola Baltijas reģionā, kurā arhitektūras studijas tiek finansētas no privātpersonu līdzekļiem.

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA pozicionē sevi kā augstākās izglītības institūciju, kur „*business tiek ar mākslu*”. RISEBA stiprā puse ir tieši studiju programmas, kuras attīsta kompetences biznesa un vadībiznību virzienā (Biznesa vadība, Biznesa psiholoģija, E-bizness, Eiropas biznesa studijas, Vadības psiholoģija un supervīzija, Projektu vadība, Personāla vadība, u.c), jo šajā apmācības jomā augstskolai ir jau 24 gadu pieredze un panākumi. Tā ir arī laba iespēja un atbalsts RISEBA arhitektūras bakalaura studiju programmai, kurā šobrīd mācās 64 studenti un būtiska maģistra studiju programmas

sastāvdaļa, jo vadībzinību un uzņēmējdarbības kursi veido vienu no pieciem maģistra programmas moduļiem.

Maģistra programmas izveidē augstskolas RISEBA Arhitektūras skolā īpaši ir ieinteresēta Latvijas Arhitektu savienība, jo programmas ieviešanas rezultātā Latvijā būs 2 arhitektūras skolas ar pilnu arhitekta augstākās izglītības ciklu (bakalaurs + maģistrs), tādējādi nodrošinot tik nepieciešamo konkurenci un kvalitāti arhitekta profesijas darba tirgū. Rezultātā ieguvēja ir arī visa Latvijas sabiedrība, jo profesionāla arhitekta un pilsētplānotāja darbības iespāids uz mūsu dzīves telpas kvalitāti ir būtisks. RISEBA profesionālās arhitektūras maģistra programmas izveides sociālais mērķis ir iesaistīt akadēmiskajā darbībā lielāku nozares speciālistu – arhitektu un plānotāju skaitu, tādā veidā sekmējot domu un pieredzes apmaiņu par arhitektūras nozares problēmām un nozares atgriezenisko saiti ar izglītību plašākā izpratnē.

1.2. Programmas potenciālā mērķauditorija

RISEBA profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” īpašā mērķauditorija ir RISEBA akadēmiskās inženierzinātņu bakalaurs studiju programmas „Arhitektūra” studenti. Maģistra programma būs potenciāli saistoša arī RTU arhitektūras bakalaurs programmas studentiem. Potenciālo programmas lietotāju lokā ietilpst arī Latvijas iedzīvotāji, kuri ieguvuši arhitektūras bakalaurs izglītību ārvalstīs un vēlas izglītību turpināt Latvijā.

Jāņem vērā, ka arhitekta izglītība arvien izteiktāk iegūst pārrobežu projektu statusu – RISEBA vadība šo apstākli uztver kā attīstības iespēju maģistra programmas studiju saturam un metodēm, kuru sekmēs plānots un konsekvents angļu valodas lietojums maģistra programmas īstenošanā. Svešvalodu lietojumam augstskolas studijās ir arī vēsturiskās saknes, jo Rīgu kā augošu, industriālu pilsētu arvien ir raksturojis kosmopolītisms un multikulturālisms kā vairāku kultūru līdzāspastāvēšana un mijiedarbība – 19.gs.beigās un 20.gs.sākumā arhitektūru Rīgā studēja vācu un krievu valodās. Latviešu valodā arhitektūra tiek mācīta pēdējos 95 gadus, bet tagad jau 5 gadus RISEBA Arhitektūras skolā bakalaurs studijas notiek angļu valodā, kas ļauj studiju procesā iesaistīt ārvalstu studējošos un elastīgi piesaistīt ārvalstu docētājus un nozares ekspertus. Dažādu kultūru un reģionālās izcelsmes personu kopdarbība studiju programmas realizācijā kā tāda rada kreatīvas studiju laboratorijas vidi, kura ļauj studentiem īstenot viņu profesionālos un pētnieciskos nodomus. RISEBA vadība kopā ar Arhitektūras skolas vadību atzīst šādas studiju metodes efektivitāti un uzskata, ka to nepieciešams uzturēt un attīstīt arī profesionālās maģistra programmas ietvaros.

Rīga un Latvijas kultūrtelpa te kalpo kā iespēju platforma un neiepaiztais reizē. Rīga ar bagātu ģeogrāfisko faktoru klātbūtni un infrastruktūras elementiem – jūras tuvums, Daugavas plūdums caur pilsētas centru, meži un ezeri pilsētas robežās, multifunkcionāla osta, Baltijas lielākā lidosta, ievērojams dzelzceļa mezgls, kā arī UNESCO mantojuma sarakstā esošajiem 438 ha no vēsturiskā centra, viduslaiku kodola ar izteiktu siluetu pret Daugavu – ir teicama laboratorija pilsētplānotājiem. To papildina dažādu kultūru (latviešu, vācu, zviedru, poļu, krievu) pārklājumi astoņos gadsimtos, nesenā padomju perioda mantojums un postpadomju dinamika. Tā ir izteikti konkurētspējīga platforma studēt gribētājiem no austrumiem un rietumiem, kā arī plašam cilvēku lokam, kas strādā vai plāno strādāt par arhitektūras privātā, kā arī publiskā sektorā. Sagatavotie profesionāļi spēs piedāvāt arhitekta, pilsētplānotāja, arī *BIM (Building Information Modeling)* un ilgtspējīgas būvniecības principu (*BREEAM* un *LEED* sertifikācija) pārzinātāju pakalpojumus publiskā un privātā sektorā, kā arī iesaistīties dažādos ar plānošanu un būvniecību saistītos biznesa procesos.

1.3. Studiju programmas vispārējais raksturojums

Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” ir tieši saistīta ar arhitekta profesionālās darbības nozari un tās saturs saskan ar reglamentētās profesijas nosacījumiem. Pēc būtības programma ir starpdisciplināra, jo iekļautie studiju kursi tajā ir papildinoši un aptver dažādu nozaru zināšanu elementus. Arhitekta izglītība maģistra līmenī prasa vienlaikus gan speciālas, gan arī vispārējās kompetences, kas to kopumā nodrošina sekmīgu arhitekta darbības rezultātu integrēšanu kultūras un sociālajā vidē.

Profesionālā maģistra studiju programma ir izstrādāta tā, lai pēc tās absolvēšanas studentiem būtu gan praktiskās iemaņas un kompetences, gan arī nozares konceptuālo nostādņu apzināšanai nepieciešamās teorētiskas zināšanas. Šādas zināšanas to multidisciplinārā rakstura dēļ būs izteikti noderīgas darbībai valsts pārvaldē, pašvaldību institūcijās, kas pārrauga arhitektūras un plānošanas procesus valstī un pilnīgi noteikti profesionālā projektēšanas praksē Latvijā un citās valstīs. Profesionālā maģistra izglītība kopā ar arhitekta licencēšanas prasībās noteikto trīs gadu praksi arhitektu birojā dos iespēju pretendēt uz patstāvīgu arhitekta prakses sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par arhitektūras projektu.

Pēc programmas apguves studentiem tiek piešķirts **profesionālais maģistra grāds arhitektūrā**, kas absolventam rada iespējas un priekšnoteikumus izglītības turpināšanai doktora līmeņa studiju programmās Latvijā vai ārvalstīs.

1.3.1. Studiju programmas struktūras un satura izveides loģika

RISEBA arhitektūras maģistra profesionālās studiju programmas saturs tika izstrādāts, ievērojot normatīvajos dokumentos noteikto metodiku, diskutējot par programmas saturu un šādā loģiskā secībā:

1. Speciālista sagatavošanas aktualitātes apzināšana (RISEBA Arhitektūras programma, RISEBA vadība);
2. Studiju programmas mērķu un uzdevumu definēšana (RISEBA Arhitektūras programma, RISEBA vadība, RISEBA Senāts);
3. Arhitektūras maģistra izglītības modeļa struktūras izstrādāšana (MK noteikumi Nr.512 par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, Augstskolu likums);
4. Profesionālo kompetenču jomas noteikšana un zināšanu un prasmju noteikšana, kuras ir nepieciešamas profesionālo funkciju izpildei, izmantojot maģistra studiju cikla deskriptorus (MK noteikumi Nr.990 par LR Izglītības klasifikāciju);
5. Programmas kompetenču salīdzināšana ar Arhitekta reglamentētās profesijas prasībām (LR arhitekta profesijas standarts, Eiropas Savienības dokumenti);
6. Programmas studiju kursu kopuma izveidošana saskaņā ar programma mērķiem un uzdevumiem, un programmas modulāro struktūru (MK noteikumi Nr.512 par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, Augstskolu likums);
7. Programmas saturā un studēšanas metodēs ieinteresēto personu loka noteikšana.

1.3.2. Studiju apjoms, ilgums un forma

Studiju programmas apjoms kredītpunktos: **80 kredītpunkti** vai **120 ECTS**

Studiju programmas forma: **pilna laika klātie**

Studiju programmas ilgums: **2 gadi (20 mēneši) – pilna laika klāties studiju formā**

Programma ir veidota atbilstoši Boloņas deklarācijā definēto studiju ciklu principiem (bakalaurs + maģistrs), kas ļauj loģiski strukturēt studiju saturu divos līmeņos – RISEBA arhitektūras bakalaurs programma kā nozares pamatstudijas (3,5 pilna laika studiju gadi), kuru laikā tiek apgūts arhitektam nepieciešamo zināšanu un prasmju kopums, un arhitektūras maģistra studijas (2 pilna laika studiju gadi) kā nozares pamatzināšanu identificēšana pilsētplānošanas un teorētiskās pētniecības virzienos. Profesionālā maģistra programma ir saskaņota arī ar Eiropas Savienības atzītajiem nosacījumiem par arhitektūras studiju

minimālo ilgumu, kas nepieciešams izglītības automatiskai atzīšanai ES līmenī.¹ Bakalaura un maģistra programmu kopsumma nodrošina pilnu atbilstību Eiropas kvalifikāciju atzīšanas prasībām, jo:

1. To kopējais ilgums garāks par 4 pilna laika studiju gadiem.
2. Arhitektūras studijas ir abu programmu galvenā sastāvdaļa.
3. Programmās iekļautas gan teorētiskās, gan praktiskās zināšanu un prasmju komponentes.
4. Studējošie ir apguvuši zināšanas un prasmes, kuras paredz arhitekta profesijas prasības.

Nodarbības maģistra programmā plānots organizēt galvenokārt pēc moduļu principa, daļu no klātienes nodarbībām organizējot piektdienu vakaros, sestdienās un svētdienās. Ieskaites vai eksāmenu darbu kārtošana notiek katra praktiskās projektēšanas vai teorētisko studiju moduļa noslēgumā.

Augstskolas RISEBA studiju programma „Arhitektūra” paredz nodrošināt studentu un pasniedzēju apmaiņas iespējas starptautiskās ERASMUS programmas ietvaros, kā arī izmantot tiešas profesionālās sadarbības formas (piemēram, studējošo praktizēšanās arhitektu birojos vai ar arhitektūru saistītās institūcijās ārvalstīs) studējošo kompetenču un redzesloka paplašināšanai.

1.3.3. Prasības attiecībā uz iepriekšējo izglītību

Augstskolas RISEBA prasības, uzsākot mācības šīs studiju programmas ietvaros, ir noteiktas saskaņā ar Augstskolu likuma 46. un 47.pantu, kā arī LR MK 2006.gada 10.oktobra noteikumiem Nr.846 „Par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās”.

Imatrikulācijai RISEBA profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Arhitektūra” studijām uzņem personas, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

- 1) ir iegūts akadēmiskais bakalaura vai profesionālais bakalaura grāds arhitektūrā vai šim grādam pielīdzināma izglītība.
- 2) ir nokārtots iestājpārbaudījums angļu valodā. Iestājpārbaudījums nav jākārt, ja reflektants uzrāda derīgu IELTS (ar vērtējumu vismaz 6.5) vai kādu citu starptautiski atzītu sertifikātu, kurš apliecina angļu valodas zināšanas prasmes, kā arī, ja

---

¹http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/directive_in_practice/automatic_recognition/architects/index_en.htm

iepriekšējā izglītības pamatvaloda bijusi angļu. Ja nav attiecīga sertifikāta, jākārtos RISEBA angļu valodas eksāmens.

- 3) ir veiktas pārrunas ar programmas direktora šim uzdevumam izveidotu pārbaudījuma komisiju.

Papildu nosacījumi: personām, kurām akadēmiskais vai profesionālais bakalaura grāds arhitektūrā, vai arhitekta profesionālā kvalifikācija ir iegūta programmās, kuru priekšmetu kopums atšķiras no RISEBA akadēmiskās bakalaura programmas „Arhitektūra” (attiecināmi arī no arhitekta profesijas standartā noteiktām prasmēm un MK noteikumos Nr.194 noteiktajām zināšanām), pirms studiju uzsākšanas vai maģistra studiju programmas pirmā gada laikā ir papildus jāapgūst konkrētajai personai individuāli sagatavots izlīdzinošo studiju kursu modulis, kura apjomu nosaka konkrētā nepieciešamība un ir saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem dokumentiem. Par nepieciešamo papildus studiju kursu apjomu lemj RISEBA arhitektūras maģistra programmas direktors un studiju rezultātu pielīdzināšanas komisija, individuāli izskatot katra pretendenta dokumentus, kas apliecina iepriekš iegūto izglītību, tai skaitā neformālo izglītību, un profesionālo darba pieredzi.

Ārvalstu pretendentu uzņemšana maģistra studiju programmā notiek Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

1.3.4. Programmas mērķi, uzdevumi un plānotie rezultāti

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt profesionālās studijas, kas ir atbilstošas ACE (*Architects Council of Europe*) un UIA (starptautiska arhitektu savienība) rekomendācijām un profesijas standartam un sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgus speciālistus darbam Latvijā un ārvalstīs.

1.3.5. Programmas mērķi

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā izstrādāšanas institucionālais mērķis ir nodrošināt pilna apjoma arhitektūras studiju piedāvājumu RISEBA arhitektūras nozares studējošajiem, stiprinot arhitektūras un mākslas studiju virzienu mijiedarbību ar citām RISEBA studiju nozarēm.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā akadēmiski-profesionālie mērķi ir sekojoši:

1. Īstenot maģistra profesionālo studiju programmu ar arhitektūras nozares prasībām atbilstošu un darba tirgū (vietējā un starptautiskā) konkurētspējīgu izglītības saturu un metodēm.
2. Sekmēt katras arhitektūras maģistra programmā studējošās personas individuālu profesionālās projektēšanas, pētniecības, jaunrades un sociālo prasmju attīstību.
3. Piedāvāt daudzveidīgu arhitektūras nozares izglītības saturu plašākā nozares izpētes virzienā un sekmējot arhitektūras procesu mijiedarbību ar ekonomisko vidi.
4. Aktīvi un pastāvīgi iesaistīties Eiropas un, īpaši, Ziemeļvalstu arhitektūras, dizaina un mākslas izglītības institūciju tīklā.

1.3.6. Programmas uzdevumi

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā vispārējie uzdevumi attiecas uz, pirmkārt, zināšanu, prasmju un kompetenču iegūšanas nodrošināšanu un, otrkārt, uz augstskolas studiju kultūras veidošanu:

1. Patstāvīgi darboties nozarē, pilnvērtīgi īstenojot arhitektam izvirzītās profesionālās prasības.
2. Patstāvīgi pilnveidot savas kompetences tradicionālos vai netradicionālos izziņas virzienos.
3. Izstrādāt un komunicēt praktiski un teorētiski inovatīvas idejas kopā ar arhitektūras nozares vai starpnozaru speciālistiem.
4. Kritiski vērtēt un analītiski argumentēt aktuālos un vēsturiskos nozares procesus un nozares plašāko sociālo un kultūras nozīmi.
5. Līdzvērtīgi sazināties ar arhitektūras nozares profesionāļiem, intelektuāļiem un ekspertiem angļu valodā.
6. Patstāvīgi formulēt un izstrādāt teorētiskus konceptus un būt spējīgiem turpināt izglītošanos doktora studiju līmenī Latvijā vai ārvalstīs.
7. Nodrošināt un pastāvīgi pilnveidot studijām labvēlīgu vidi, kura veicina profesionālu, akadēmisku un demokrātisku studējošo un docētāju sadarbību.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā tiešie uzdevumi attiecas uz noteikta veida satura un metožu nodrošinājumu programmā:

1. Sniegt iespēju studējošajiem iegūt padziļinātas, maģistra līmenim atbilstošas teorētiskās zināšanas un profesionālu izpratni, prasmes un kompetenci arhitektūrā un pilsētplānošanā.

2. Sagatavot konkurētspējīgus speciālistus, kuri spēj efektīvi sniegt kvalitatīvus pakalpojumus sabiedrībai kopumā, valsts, pašvaldību institūcijām un privātajam sektoram.
3. Veicināt studējošo teorētiskās un praktiskās zināšanas arhitektūrā un pilsētplānošanā saistībā ar RISEBA nodrošināto resursu – nepastarpinātu pieeju biznesa jomas kompetencēm (vadībzinībās, vadības psiholoģijā, reklāmas menedžmentā, pētniecības metodēs, valodu apguvē, u.c.).
4. Nodrošināt padziļinātu zināšanu iegūšanu pētniecības metodoloģijā, attīstot studējošo spējas un prasmes izstrādāt un realizēt pētījuma projektus un tos kvalitatīvi prezentēt.

1.3.7. Plānoto rezultātu apraksts

Augstskolas RISEBA arhitektūras maģistra programmas modelis atbilst Latvijas Republikas arhitekta profesijas standartam kā pamata prasībām zināšanu, prasmju, iemaņu un kompetenču noteikšanai, kuras speciālistam ir nepieciešamas sekmīgai profesionālo un sociālo uzdevumu izpildei. Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” paredz, ka tās sekmīgas absolvēšanas rezultātā absolvents ir sasniedzis šādus **studiju rezultātus**:

Zināšanas

1. Izprot arhitektūras vēsturiskās evolūcijas nozīmi saistībā ar tehnoloģiju, zinātnes ideju un mākslu attīstību. Orientējās arhitektūras un plānošanas procesos Latvijā un starptautiskajā vidē.
2. Izprot arhitekta specifisko zināšanu mijiedarbību ar citām zinību nozarēm vai profesijām. Orientējas un spēj skaidrot sociālekonomiskos procesus (demogrāfija, dzīves kvalitāte, ekoloģija, kultūra, u.c.) Eiropā un pasaulē.
3. Spēj raksturot un skaidrot arhitektūras un pilsētplānošanas procesus un to sociālo, ekonomisko un vides ietekmi individuāli, grupā, komandā vai institūcijā.
4. Izprot savas kvalifikācijas attīstības nepieciešamību arhitekta un pilsētplānotāja profesijas kontekstā. Spēj pamatot un argumentēt izvēlētos arhitektūras risinājumus vai plānošanas metodes no sabiedriskā labuma, sociālās atbildības un citiem aspektiem kā individuāli, tā arī projekta autoru komandas vārdā.
5. Pārzina un orientējās biznesa vadības un līderības psiholoģijā, spēj salīdzināt teorijas, to pielietojumu un integrētu tās organizācijas vidē.
6. Definē un kritiski izvērtē zinātniski pētnieciskā darba metodoloģijas teorētiskās nostādnes.

7. Spēj apliecināt labas svešvalodu zināšanas starptautisku valodas sertifikātu līmenī, lai veiktu starptautisku profesionālo darbību vai turpinātu studijas doktora programmās Latvijā vai ārvalstīs.

Prasmes

1. Spēj veidot arhitektūras un pilsētplānošanas projektus, vērstus uz inovatīviem risinājumiem, strukturētas vides izveidi, attīstot profesionālā pašnovērtējuma un analītiskās domāšanas iemaņas.
2. Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.
3. Spēj veikt pilnu tehnisko prasmju apjomu, kas nepieciešams arhitekta profesionālo pienākumu veikšanai.
4. Spēj sekot tehnoloģiju attīstībai un ieviest jauninājumus savā profesionālajā darbībā.
5. Spēj izmantot uzņēmējdarbības prasmes, lai veiktu arhitekta profesionālās un sociālās funkcijas.
6. Spēj atlasīt, vispārināt un pielietot aprobētas inženierzinātņu un humanitāro zinātņu metodes, lai radītu inovatīvas attieksmes un konceptus.
7. Spēj demonstrēt analītisku izpratni par arhitektūras studiju un profesijas saturu un profesionāli argumentēt viedokli saziņā ar nozares profesionāļiem vai citu nozaru pārstāvjiem.
8. Spēj izstrādāt teorētiskus un/vai praktiski orientētus konceptus, lai sagatavotos studiju turpināšanai doktora studiju ciklā.

Kompetences

1. Pārzina dažādas pilsētplānošanas un arhitektūras koncepcijas, veidus, formas un modeļus, un to pielietošanas iespējas privātā un publiskā sektorā.
2. Darbojas uzņēmumu projektos un organizāciju vadībā, nepieciešamības gadījumā veidojot sadarbību ar citu nozaru profesionāļiem un integrējot dažādu jomu zināšanas pētnieciskās problēmas risināšanā.
3. Veic pētniecisko darbību arhitektūras un pilsētplānošanas teoriju un prakses attīstībai, pielietojot vadības psiholoģijas un vadībzinību iegūtās zināšanas un izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas.
4. Spējas patstāvīgi formulēt, noteikt un komunicēt savas profesionālās darbības mērķus, lai veiktu jaunrades arhitektūras nozarē, dizainā vai starpdisciplīnu jomās.

5. Demonstrē kritiski-analītisku attieksmi, vērtējot laikmetīgās jaunrades kontekstu ar kultūrvidi.
6. Spēj izstrādāt priekšnosacījumus jaunām zināšanām, sintezējot arhitektūras zināšanas un pieredzi ar citu zinību nozaru sniegto informāciju.
7. Spēj patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas un sekot līdzi arhitektūras un pilsētplānošanas jomu attīstībai pēc studiju beigām, prot radoši tās pielietot pētniecībā un praksē, veicinot nozares un tās sociālās lomas attīstību

1.4. Studiju programmas vispārējā struktūra

Atbilstoši Augstskolu likuma 56.2. pantam, studiju programma ir strukturēta pēc studiju moduļu principa, kas nodrošina satura un studēšanas metožu pārskatāmību, kā arī iespēju pārdomāti plānot un mērķtiecīgi attīstīt programmu. Moduļu princips ļauj veidot elastīgas saites starp praktisko un teorētisko studiju priekšmetu grupām un sekmē studējošo orientāciju profesionālās darbības vidē. Programmas ir veidota, ņemot vērā tādas starptautiski atzītus maģistra cikla studēšanas principus kā satura orientētība uz studējošo interešu ievērošanu (*student centered learning*), individuālo plānu respektēšana (*independent studies*) un nozares specifisko kompetenču attīstību.

1.4.1. Studiju programmas sastāvdaļu vispārējs raksturojums

Katra maģistra programmas studiju kursa apraksts tiek veidots saskaņā ar RISEBA izstrādātu un apstiprinātu formu. Kursa aprakstā tiek definētas prasības studiju kursa apguves uzsākšanai, norādīti studiju kursa īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, raksturoti studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamās prasības un vērtēšanas vispārējie kritēriji, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai atbilstošais studiju kursa saturs, norādīts studiju kursa kalendārs, norādīta obligātā literatūra un papildliteratūra, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija.

Saskaņā ar 2011.gada 1.augustā veiktajiem grozījumiem Augstskolu likumā, kur likuma 56.1 pants nosaka prasības studiju kursa aprakstiem, tie ir sagatavoti un apstiprināti RISEBA noteiktajā kārtībā un ievietoti MOODLE vidē. Studiju kursu apraksti atrodas licencēšanas iesnieguma 1. pielikumā. Studiju moduļu apraksta metodika ir veidota saskaņā ar Augstskolu likuma 56.2.pantu un izklāsta studiju modulim piesaistītos mērķus, sasniežamos studiju rezultātus, norāda plānojumu programmas ietvaros, nosauc modulī iekļautos studiju kursus. Maģistra profesionālo studiju programmas „Arhitektūra” struktūru veido 5 studiju moduļi, kuru apraksts nosaka:

- Studiju moduļa mērķi un sasniežamos studiju rezultātus
- Studiju kursus, kas iekļauti studiju modulī

- Moduļa un tajā ietilpstošo kursu kredītpunktu apjomu
- Studiju laika plānojumu
- Moduļa satura un studēšanas metožu izklāstu

Arhitektūras maģistra studiju programmas kodolu veido konsekventa maģistra darba izstrāde visā programmas laikā. Programmas struktūras pamatprincips ir tās laika grupējums saturiski un metodiski vienotos programmas lielumos – studiju moduļos, katram no tiem definējot funkciju un saturisko īpatnību maģistra studiju procesā. Nosacījums par maģistra darbu kā studēšanas centrālo objektu (Modulis Nr.1. „Maģistra darbs”) ļauj fokusēt studiju saturu uz, pirmkārt, studējošās personas talanta, pieredzes un interešu realizāciju maģistra darbā un, otrkārt, uz galveno programmai noteikto specializāciju – pilsētplānošanu un BIM (*Building Information Modelling*). Abas nosauktās komponentes līdzsvaro programmas saturu, jo visu pārējo moduļu funkcija un nozīme tiek saprasta attiecībā pret maģistra darba izstrādes prasībām un arhitekta specializācijas nosacījumiem.

Tabula Nr. 1.1.

1.4.2. Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” studiju moduļu plāns

Nr.	Programmas moduļa nosaukums	Semestri				Kp	Kp moduļim	Procentos
		1	2	3	4			
1.	Maģistra projekts & Maģistra darbs						26	32,5%
1.1.	Maģistra darba projekta izstrāde	4	4	4		12		
1.2.	Maģistra darba izstrāde				14	14		
2.	Arhitektūras studijas: nozares prakses & teorijas jaunākie sasniegumi un problemātika	4	4	4		12	12	15%
3.	Prakse						26	32,5%
3.1.	Prakse I. Darbība nozares institūcijās	2	4	2		8		
3.2.	Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē	6	6	6		18		
4.	Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas	2	2	2	4	10	10	12,5%
5.	Individuālās izvēles studijas	2		2	2	6	6	7,5%
Kredītpunkti kopā:		20	20	20	20	80	80	100%

2. STUDIJU MODUĻU MĒRĶU, SATURA UN SASNIEDZAMO REZULTĀTU APRAKSTS

Modulis Nr.1 “Maģistra darbs”: 26 kp (39 ECTS)

Kredītpunktu sadalījums programmas četros semestros ir: 4 + 4 + 4 + 14 = 26 kp.

Modulis “*Maģistra darbs*” ir programmas galvenais (kodola) elements, kura galvenais mērķis ir **nodrošināt nepārtrauktu maģistra darba ideju un praktisko risinājumu attīstību visā programmas studiju laikā.**

Moduļa “*Maģistra darbs*” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- 1) Spēj patstāvīgi formulēt un komunicēt savas darbības radošos un sociālos mērķus arhitektūras, dizaina vai starpnozaru profesionālajā vidē.
- 2) Demonstrē analītiski-kritiskas attieksmes un spēj novērtēt laikmetīgās jaunrades kopsakarības ar kultūras un biznesa vidi.
- 3) Spēj patstāvīgi sintezēt informāciju un izstrādāt priekšnosacījumus jaunu zināšanu radīšanai, starpnozaru zinību vai profesionālās darbības nozaru kontekstā.
- 4) Izprot arhitektūras procesu plašāko pētniecisko nozīmi un sociālo lomu.
- 5) Brīvi komunicē idejas vismaz vienā svešvalodā.

Katrā no pirmajiem trijiem maģistra studiju semestriem tiek plānoti 4kp maģistra darba ideju izstrādāšanai un koncepta sagatavošanai, darbam nepieciešamās informācijas apzināšanai un apguvei, un konsultācijām ar darba vadītāju. Ceturtajā semestrī 14kp ir paredzēti maģistra gala darba teorētiski-praktiskās un/vai teorētiskās daļas izstrādei.

Tā kā RISEBA arhitektūras maģistra programmas mērķis ir studējošo individuālo talantu un interešu attīstība, moduļa uzdevums ir panākt pastāvīgu, docētāja pārraudzītu darbu pie maģistra darba konceptu attīstības. Katra (no pirmo triju) studiju semestra noslēgumā notiek pārbaudījums, kurā maģistrants ar projektu/referātu atskaitās par paveikto pie maģistra darba, norādot apgūtos informācijas avotus, paskaidrojot konceptu attīstības iemeslus un nozīmi, un veicot korekcijas maģistra darba izstrādes plānā. Trešā semestra noslēgumā maģistrants iesniedz izstrādātu maģistra darba saturu, ievadu ar hipotēzes priekšlikumu un pilnu izmantoto informācijas avotu sarakstu.

Ceturtais semestris ir paredzēts maģistra gala darba izstrādei trīs galvenajos formāli orientējošos virzienos:

1. Teorētiski-praktiski izstrādāts, individuāls arhitektūras projekts, kuru veido projekta grafiskais sastāvs (plāni, griezumī, fasādes, makets, vizualizācijas) kopā ar tematiski un saturiski saistītu analītisku tekstu 45 lpp. apjomā.
2. Teorētiska arhitektūras problemātikas analīze, kā tematiski un saturiski vienots analītisks teksts 65 lpp. apjomā, kuru papildina saturu paskaidrojošas darba autora izgatavotas shēmas, plāni, zīmējumi vai diagrammas.
3. Teorētiski izklāstīta un analizēta individuāla darbība vai līdzdarbība arhitektūras vai plānošanas projektā, kā analītiski-teorētisks pārskats 65 lpp. apjomā par maģistra darba autora piedalīšanos arhitektūras projekta īstenošanā, kurā tiek skaidroti viņa veiktie darbi, uzticētie pienākumi un demonstrēts ieguldījums projekta realizācijā. Šā virziena darbiem obligāti jāpievieno norādes par projekta autoru vai, nepieciešamības gadījumā, projekta vadītāja un/vai profesionāla arhitekta atsauksme ar paveiktā darba eksternālo novērtējumu.

Maģistra darba izstrādes sekmēšanai un tā kvalitātes prasību nodrošināšanai programmas pēdējā (ceturtajā) semestrī ir plānoti 6kp kursiem, kuri neietilpst “*Maģistra darba*” moduļa saturā, bet ir sadalīti starp moduli Nr.4 “*Uzņēmējdarbība, vadībizinības, valodu studijas*” (4kp) un moduli Nr.5 “*Izvēles kursi vai individuālās studijas*” (2kp). Šo 6kp izmantošana ir paredzēta studējošās personas aktuālu maģistra darba izstrādes problēmu risināšanai, piemēram, akadēmiskās rakstīšanas angļu valodā konsultēšanai, tātad saturiski vai metodiski piesaistīta maģistra darbam.

Maģistra darba izstrādes moduļa 1., 2.un 3. semestrī tiek plānotas koncentrēta satura teorētiskas lekcijas vai praktiskas nodarbības (jaunrades darbnīcas vai *workshop*), kuru mērķis ir sekmēt maģistra darba attīstību visās tā komponentēs. Moduļaursos var ietilpt arī īsu akadēmisku priekšlasījumu sērijas, kuras īsteno pieaicināti lektori vai arhitekti, lai izklāstītu specifiskus jautājumus par arhitektūras tēmām vai zinātnes atklājumiem. Pieaicināto speciālistu atlasī nosaka maģistra programmas studējošo aktuālās, ar maģistra projekta izstrādi saistītās intereses. Moduļa lekcijas vai akadēmiskās aktivitātes tiek novērtētas ar ieskaiti, bet semestra noslēgumā katrs maģistrants kārtos eksāmenu referāta/ prezentācijas formā par semestrī apgūto tēmu iespaidu uz maģistra darba projektu.

Moduļa “*Maģistra darbs*” nozīme parādās arī iestāšanās nosacījumos kā prasība reflektantam iesniegt maģistra darba orientējošu priekšlikumu – projekta tēzes, kuras tiek apspriestas pārrunu pārbaudījuma laikā. Tēžu projekta esamība potenciāli ļauj plānot kārtējā studiju semestra saturu, jo tiek iegūta informācija par studentu interešu virzieniem, kas ļauj piesaistīt to realizēšanai atbilstošos docētājus, tāpēc moduļa funkcijas sniedz no iestāšanās brīža līdz programmas gala darba aizstāvēšanai.

Modulis Nr.2 “Arhitektūras studijas”: 12 kp (18 ECTS)

Kredītpunktu sadalījums programmas trijos semestros ir: 4 + 4 + 4 = 12 kp.

Moduļa “*Arhitektūras studijas*” mērķis ir **nodrošināt laikmetīgās arhitektūras nozares aktuālo tendenču skaidrojumu un nozīmi eksakto un humanitāro zinātņu atziņu kontekstā.**

Moduļa “*Arhitektūras studijas*” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- 1) Prot atlasīt, vispārināt un pielietot aprobētas vai inovatīvas inženierzinātņu un humanitāro zinātņu nozaru idejas un metodes.
- 2) Demonstrē analītiski fundamentālu izpratni par arhitektūras nozares saturu un prot izskaidrot nozares procesu nozīmi.
- 3) Spēj patstāvīgi nodarboties ar nozares pētniecību, izstrādājot starpdisciplināras ievirzes idejas.
- 4) Prot profesionāli un akadēmiski skaidri argumentēt idejas saziņā ar nozares speciālistiem, vai profesionāli piesaistītiem speciālistiem.

“*Arhitektūras studiju*” moduļa loma maģistra programmas saturā ir sniegt zināšanas, prasmes un kompetences arhitektūras projektēšanā un pilsētplānošanā kā programmas galvenajā specializācijas virzienā. Īpaša nozīme tiek piešķirta studējošā personības attīstībai un arhitekta profesionālo prasmju pilnveidošanai.

Katra “*Arhitektūras studiju*” moduļa semestra saturā ietilpst lekcijas par aktuālajām tendencēm arhitektūras nozarē, jauno materiālu un tehnoloģiju attīstību. Moduļa kursu saturs var tikt paplašināts ar īsām vieslekcijām par—zinātniskās domas attīstības virzieniem matemātikā, filozofijā, psiholoģijā, mākslā un tml.. Šo kursu saturs ir plānots un orientēts uz maģistra darbu tēmas izstrādes papildināšanu un saturisko bagātināšanu un katrs atsevišķs kurss noslēdzas ar pārbaudījumu ieskaites formā.

Moduļa “*Arhitektūras studijas*” ietvaros plānots realizēt šādus kursus:

1. Psiholoģija arhitektūras uzņēmējdarbības un darba tirgus kontekstā (Ph.D. Greg McDonald): 2 kp.
2. Teorētiskās nostādnes pilsētplānošanā un pilsētvides dizainā (Dr.arh. Ilze Paklone): 2 kp

3. Arhitektūras ideju vēsture – profesionālie, politiskie, demogrāfiskie un sociālie aspekti (Mg.arh. Visvaldis Sarma): 2 kp.
4. Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē (Dr.arh.Jana Jākobsone): 2 kp
5. Pilsētplānošanas dokumentu izstrādes metodoloģija, profesionālie un sociālie aspekti (Ph.Dc.geogr. Andis Kublačovs): 2 kp.
6. Akvatektūra (ūdensmalu arhitektūra) Rīgas un Ziemeļeiropas metropoļu kontekstā (Mg.arh. Egons Bērziņš): 2 kp

Modulis Nr.3 „Prakse”: 26 kp (39 ECTS)

Kredītpunktu sadalījums pirmajos trijos semestros: 8 + 10 + 8 = 26 kp.

„Prakses” modulis ir daļa no profesionālās arhitektūras maģistra programmas obligātā satura un tā apjomu profesionālajā arhitektūras maģistra studiju programmā nosaka MK noteikumu Nr.512 prasība par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartā noteikto prakses apjomu maģistra profesionālajā studiju programmā. Arhitektūras maģistra programmā prakses kā studiju procesa sastāvdaļas loma ir nodrošināt studējošos ar iespējām pārbaudīt zināšanas, prasmes un kompetences arhitekta profesionālās darbības vidē, tostarp, objektu un vides projektēšanā, nozares pētniecībā, jaunradē, projektu vadīšanā un biroja darbā. Tāpēc RISEBA arhitektūras maģistra programmas ietvaros „Prakses” modulim ir noteikti divi galvenie mērķi:

- 1) nodrošināt studējošo ar tiešu profesionālās darbības pieredzi arhitektūras nozarē vai tai pietuvinātā nozarē (8kp),**
- 2) attīstīt studējošo projektēšanas un pētniecības prasmes, kā arī paplašināt viņu izpratni par vizualizācijas kultūru (18kp).**

Saskaņā ar šo nostāju prakse tiek dalīta divos virzienos:

1. „Prakse I. Darbība nozares institūcijās” (8kp), kurā studējošais, saskaņā ar prakses līgumu, praktizējas arhitekta uzraudzībā projektēšanas birojā (4kp) vai ar arhitektūras procesu pārvaldību saistītā institūcijā (4kp). Šī prakses forma tieši sagatavo maģistra programmas beidzēju darbam licencēta arhitekta pārraudzībā trīs gadu laikā pēc arhitektūras maģistra diploma iegūšanas un veido 31% no prakses kopējā laika. Līdztekus tam prakse birojā ļauj studiju laikā iedibināt profesionālas darba attiecības ar potenciālo darba devēju, veidot paredzamu profesionālās izaugsmes procesu līdz arhitekta licences saņemšanai un radīt priekšnosacījumus koleģiālām attiecībām ar nozares speciālistiem un ekspertiem.

Virziena „Prakse I” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- 1) Spēj akadēmiski skaidri sazināties un profesionāli sadarboties ar nozares speciālistiem vai nozares pārraudzības institūciju speciālistiem.
- 2) Pārzina profesionālās darbības nozares funkcionēšanas principus.

2. „Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē” (18kp) ir individuāli orientētā prakse, kas var izpausties vairākos veidos kā studējošā patstāvīga piedalīšanās ārpusaugstskolas projektēšanas, pētniecības vai jaunrades aktivitātēs, kā arī vadība vai līdzdalība sociālos, kultūras vai uzņēmējdarbības projektos. Projektu prakses ietvaros notiek arī teorētiskā sagatavošana projektu vadībā un prakses ietvaros var tikt piedāvāti īsi studiju kursi – no izvēles kursu piedāvājuma vai šim uzdevumam speciāli sagatavoti, ja tie saskan ar prakses uzdevumu. Šī prakses forma tiek veidota saskaņā ar RISEBA definēto arhitektūras maģistra studiju mērķi – studējošo individuālās attīstības sekmēšanu un plānu respektēšanu un veido 69% no prakses kopējā laika. Prakses uzdevumi tiek individuāli plānoti un saskaņoti ar programmas vadību.

Virziena „Prakse II” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- 1) Spēj formulēt un izstrādāt teorētiski-praktisku ideju kopumus.
- 3) Spēj patstāvīgi pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes tradicionālos vai nekonvencionālos jaunrades vai pētniecības virzienos.
- 4) Pārzina arhitektūras objektu un pilsētvides projektēšanas principus un spēj sekmīgi pielietot zināšanas praktiskajā projektēšanā.

Ārpusaugstskolas prakses rezultātus ieskaita par plānotu un programmas vadības atzītu studējošā strādāšanu vai praktizēšanos uz līguma pamata arhitekta birojā vai praktizēšanos arhitektūras procesu administrēšanā valsts vai pašvaldības institūcijās vai citā RISEBA atzītā un dokumentētā formā. Abu prakses veidu mērķis ir apgūto zināšanu aprobācija, arhitekta un pilsētplānotāja profesijai nepieciešamo profesionālo zināšanu un prasmju attīstība praktisku problēmu risināšanai, izpildot individuālo prakses uzdevumu. Katram studentam kvalifikācijas prakses laikā ir prakses vadītājs. Prakses noslēgumā ir jāveic atskaite par savas prakses darbību un tā jāaizstāv.

Prakses organizācijā, to mērķus un uzdevumus nosaka studiju programmas prasības un Prakšu nolikums, kurš ir apstiprināts RISEBA noteiktajā kārtībā RISEBA piedāvātās iespējamās prakses vietas apliecina sagatavotie nodomu protokoli par studējošo prakses nodrošināšanu (skat. 4.pielikumu).

Modulis Nr.4 ” Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas”:

10 kp (15 ECTS)

Kredītpunktu sadalījums programmas četros semestros ir: $2 + 2 + 2 + 4 = 10$ kp

Moduļa mērķis ir **nodrošināt arhitekta profesionālai darbībai nepieciešamās zināšanas par dialoga veidošanu ar sabiedrību, uzņēmējdarbību, projektu vadību, pētniecības metodēm un valodu apguvi.**

Moduļa “*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- 5) Izprot kultūras un biznesa procesu savstarpējo mijiedarbību un ģenealoģiju.
- 6) Izprot arhitektūras nozares speciālo zināšanu attiecības ar citu nozaru zināšanām.
- 7) Orientējas profesionālās darbības tiesisko regulējumu pamatprincipos.
- 8) Pārzina kvalitatīvās pētniecības metodes un akadēmiskās domu izteiksmes formas.
- 9) Pārvalda angļu valodu līmenī, kas nepieciešams starptautiski atzīta valodas sertifikāta iegūšanai studijām 3.augstākās izglītības ciklā (doktora programmā).

Modulī “*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*” iekļauto kursu saturs aplūko situācijas, kas atbilst arhitekta birojā darba specifikai un komunikācijai ar klientiem. Profesionālai projektu vadībai tiek pievērsta īpaša nozīme, jo būtiska daļa no arhitekta darba saistās ar objektu un vides plānošanu, kā arī ar atbildību par vides un ekoloģijas konceptu iestrādi attīstības plānos. Kvalificētu, arhitektūras maģistra līmenim atbilstošu svešvalodu apguvi nodrošina RISEBA docētāji – valodu speciālisti, kuri izmanto starptautiski aprobētas valodu mācīšanas metodes un testēšanas sistēmas.

Moduļa saturu nodrošina RISEBA Arhitektūras un dizaina nodaļas, biznesa un ekonomikas fakultātes, kā arī Mediju un komunikācijas nodaļas fakultāšu mācībspēki,

iesaistot arhitektūras maģistra programmas studējošos sadarbībā ar citu studiju virzienu studentiem, tādā veidā tieši īstenojot augstskolas devīzi „*business tiekas ar mākslu*”.

Moduļa Nr.4 “*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*” ietvaros plānots realizēt šādus kursus:

1. Uzņēmumu dibināšana un vadīšana (Mg.soc. Iveta Cīrule) 2 kp
2. Tiesiskais regulējums projektēšanā un būvniecībā (Dr.iur. Jānis Rušenieks) 2kp
3. Nozares starptautisko projektu vadība – nacionālie un starptautiskie aspekti (Mg.sc.administr., Ivars Ruņģis) 2kp
4. Starpnozaļu un sociālais dialogs (Mg.soc. Iveta Cīrule) 2 kp
5. Ilgtspējīgas vides problemātika (Dr.psych.Greg McDonald) 2 kp
6. Valodu studijas (Mg.paed. Inguna Romanova) 2 kp
7. Akadēmiskās rakstīšanas metodes (Dr.art., doc. Astra Spalvēna): 2 kp
8. Pētniecības metodoloģijas principi (Dr.sc.administr., asoc.prof. Iveta Ludviga): 2 kp

Modulis Nr.5 “Individuālās izvēles studijas”: 6 kp (9 ECTS).

Izvēles vai individuālo studiju kredītpunktu sadalījums
programmas pirmajā, trešajā un ceturtajā semestros ir attiecīgi: 2 + 2 + 2 = 6 kp.

Moduļa mērķis ir **stimulēt studējošo iniciatīvu un radošās aktivitātes**, integrējot studējošo individuālos sasniegumus un profesionālo interešu izvēli studiju programmas saturā.

Moduļa “*Individuālās izvēles studijas*” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- 1) Spēj individuāli vai kopā ar profesionāļu vai pētnieku grupā realizēt patstāvīgi radītus jaunrades vai pētnieciskos projektus.
- 2) Spēj izrādīt iniciatīvu un uzņemties profesionālus pienākumus.

Izvēles kursu izvēle ir principiāli brīvs studējošā lēmums ar nosacījumu, ka studējošais saskaņo un argumentē savu aktivitāšu izvēli maģistra tēmas izstrādes kontekstā. Ar individuālajām studijām tiek saprastas visu veidu aktivitātes, ko studējošais programmas apguves laikā veic profesijā (projektē) vai jaunradē (gatavo izstādes), vai pētniecībā (publicējas) ar nosacījumu, ka šīs studijas ir RISEBA mācībspēku pārraudzītas un, nepieciešamības gadījumā, arī konsultētas.

Par kredītpunktu skaita piešķiršanu individuālajās studijās lemj maģistra programmas padome. Programma neparedz noteiktu kursu vai aktivitāšu piedāvājumu “*Individuālās*

izvēles studijas” modulī, pieņemot, ka studējošā brīvo izvēli nosaka nepieciešamība attīstīt maģistra darba tēmu un izstrādes. Moduļa kredītpunkti ir vienmērīgi izdalīti programmas pirmā, trešā un ceturtā semestru laikā. Ceturtajā – programmas gala darba izstrādes semestrī plānotie 2 izvēles kredītpunkti rada iespējas izvēlēties priekšmetu, kas sekmē maģistra darba izstrādes gaitu un kvalitāti.

Moduļa “*Individuālās izvēles studijas*” ietvaros plānots piedāvāt galvenokārt RISEBA nodrošinātus studiju kursus, tomēr brīvās izvēles ietvaros studējošie drīkst izvēlēties jebkuras augstskolas piedāvātu izvēles kursu. Moduļa izvēles kursu piedāvājums ir šāds:

1. Formveides studijas. (Mg.art. Aigars Bikše, viesprofesors).
2. Objektu telpas vizualizēšanas metodes. (Mg.art. Atis Kampars)
3. Glezniecība: telpa un krāsa. (Mg.art. Ieva Taranda, vieslektore)

**Profesionālā maģistra augstākās izglītības programmas “Arhitektūra”
moduļu un kursu sadalījuma un kompetenču tabula**

Tabula Nr.2.1.

Nr.	Moduļa un kursa nosaukums	Semestri					Kp semes- tros kopā	Kp blokā kopā	Kompetences
		1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.	Kp			
		Kp	Kp	Kp	Kp				
1.	Modulis Nr.1 „Maģistra darbs”						26		
1.1.	Seminārs 1: Ilgtspējīgas projektēšanas un būvniecības principi (<i>BREEAM</i> un <i>LEED</i> standarti)	2				12		Spēj patstāvīgi formulēt un komunicēt savas darbības radošos un sociālos mērķus arhitektūras, dizaina vai starpnozaru profesionālajā vidē. Demonstrē analītiski - kritiskas attieksmes un spēj novērtēt laikmetīgās jaunrades kopsakarības ar kultūras un biznesa vidi. Spēj patstāvīgi sintezēt informāciju un izstrādāt priekšnosacījumus jaunu zināšanu radīšanai, starpnozaru zinību vai profesionālās darbības nozaru kontekstā . Izprot arhitektūras procesu plašāko pētniecisko nozīmi un sociālo lomu. Brīvi komunicē idejas vismaz vienā svešvalodā.	
	Moduļa studijas: Ievads pētniecības psiholoģijā	2							
1.2.	Seminārs 2: <i>BIM</i> , būves informācijas modelēšana		2						
	Moduļa studijas: 2KP		2						
1.3.	Seminārs 3: Maģistra projekta apstiprināšana			2		14			
	Moduļa studijas			2					
1.4.	Maģistra darba izstrāde				14	14			
2.	Modulis Nr.2 „Arhitektūras studijas”						12		
2.1.	Psiholoģija arhitektūras uzņēmējdarbības un darba tirgus kontekstā	2				12	Prot atlasīt, vispārināt un pielietot aprobētas vai inovatīvas inženierzinātņu un humanitāro zinātņu nozaru idejas un metodes. Demonstrē analītiski fundamentālu izpratni par arhitektūras nozares saturu un prot izskaidrot tā procesu nozīmi. Spēj patstāvīgi nodarboties ar nozares pētniecību, izstrādājot		
2.2.	Teorētiskās nostādnes pilsētplānošanā un pilsētvides dizainā	2							
2.3.	Arhitektūras ideju vēsture – profesionālie, politiskie, demogrāfiskie un sociālie aspekti		2						

2.4.	Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē		2				starpdisciplināras ievirzes idejas; Prot profesionāli un akadēmiski skaidri argumentēt idejas saziņā ar nozares speciālistiem, vai profesionāli piesaistītiem speciālistiem.	
2.5.	Pilsētplānošanas dokumentu izstrādes metodoloģija, profesionālie un sociālie aspekti			2				
2.6.	Akvatektūra (ūdensmalu arhitektūra) Rīgas un Ziemeļeiropas metropoļu kontekstā			2				
3.	Modulis Nr.3 “Prakse”						26	Spēj akadēmiski skaidri sazināties un profesionāli sadarboties ar nozares speciālistiem vai nozares pārraudzības institūciju speciālistiem. Pārzina profesionālās darbības nozares funkcionēšanas principus. Spēj formulēt un izstrādāt teorētiski-praktisku ideju kopumus. Spēj patstāvīgi pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes tradicionālos vai nekonvencionālos jaunrades vai pētniecības virzienos. Pārzina arhitektūras objektu un pilsētvides projektēšanas principus un spēj sekmīgi pielietot zināšanas praktiskajā projektēšanā.
3.1.	Prakse I. Darbība nozares institūcijās					8		
3.1.1.	Prakse arhitektūras pārvaldes institūcijā	2		2				
3.1.2.	Prakse projektēšanas birojā		4					
3.2.	Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē					18		
3.2.1.	Projektēšana, pētniecība, jaunrade (<i>aktivitātes saturs netiek definēts</i>)	6	6	6				
4.	Modulis Nr.4 „Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas”						10	Izprot kultūras un biznesa procesu savstarpējo mijiedarbību un ģenealoģiju. Izprot arhitektūras nozares speciālo zināšanu attiecības ar citu nozaru zināšanām. Orientējas profesionālās darbības tiesisko
4.1.	Uzņēmumu dibināšana un vadīšana				2	8		
4.2.	Tiesiskais regulējums projektēšanā un būvniecībā				2			
4.3.	Nozares starptautisko projektu vadība –		2					

	nacionālie un starptautiskie aspekti							regulējumu pamatprincipos.
4.4.	Starptautisku un sociālais dialogs				2			
4.5.	Ilgtspējīgas vides problemātika				2			
4.6.	Valodu studijas			2				
4.7.	Akadēmiskās rakstīšanas metodes				2			
4.8.	Pētniecības metodoloģijas principi	2						Pārvalda angļu valodu līmeni, kas nepieciešams starptautiski atzīta valodas sertifikāta iegūšanai studijām 3.augstākās izglītības ciklā (doktora programmā). Pārzina kvalitatīvās pētniecības metodes un akadēmiskās domu izteiksmes formas.
Modulis Nr.5 „Brīvās izvēles studiju satura bloks”								
5.	Individuālās izvēles studijas					6		
5.1.	Formveides studijas.			2		6		
5.2.	Glezniecība: telpa un krāsas				2			
5.3.	‘Objektu telpas’ vizualizēšanas metodes.	2						Spēj individuāli vai kopā ar profesionālu vai pētnieku grupā realizēt patstāvīgi radītus jaunrades vai pētnieciskos projektus. Spēj izrādīt iniciatīvu un uzņemties profesionālus pienākumus.

2.1. Programmas starptautiskais virziens

Maģistra programmas stratēģiskais mērķis ir attīstīt RISEBA profesionāli orientētu maģistra programmu, kuras apguves rezultātā iegūtais grāds un diploms būtu atzīti un augstu novērtēti Latvijas un Eiropas darba tirgū, kā arī būtu kvalitatīvs pamats izglītības turpināšanai Latvijā un citās Eiropas valstīs. RISEBA arhitektūras maģistra programma kā īpašu, perspektīvu starptautiskās sadarbības orientieri paredz stabilu partnerattiecību izveidošanu ar Baltijas jūras reģiona valstīm, savu izvēli pamatojot ar reģionāli-rationāla, ekoloģiska un estētiska pasaules skatījuma nepieciešamību arhitekta izglītībā. Starptautisko sadarbību RISEBA uzskata par nozīmīgu studiju procesa sastāvdaļu, kas atbilst vienam no Boloņas deklarācijas principiem - veicināt studentu, akadēmiskā personāla un pētnieku mobilitāti.

Programmas starptautiskā ievirze izpaužas arī tās saturiskajā un plānošanas elastīgumā, ļaujot moduļu saturu papildināt un bagātināt ar vieslektora – nozares speciālista uzkrātu informāciju un pieredzi. Tāpēc programmas daļas (īpaši „*Maģistra studiju*” modulis) ir veidotas kā elastīga, vieslektoru akadēmiskajam un profesionālajam ieguldījumam atvērta struktūra, kura spēj plānveidīgi piesaistīt noteikta profila speciālistus, vienlaikus optimizējot viņu klātbūtnes laiku līdz racionāli nepieciešamam apjomam.

Galvenā studiju norises vieta ir labiekārtotas studiju telpas RISEBA ēkā Durbes ielā 4, izmantot RISEBA telpas Meža ielā 3, kā arī studentiem ir iespējas piedalīties studentu apmaiņā ERASMUS programmas ietvaros, apvienojot studijas Latvijā ar studijām ārzemēs.. Līdz šim RISEBA ir noslēgusi divpusējās sadarbības līgumus ar vairāk nekā 67 partneraugstskolām. RISEBA Arhitektūras skola maģistra programmas izstrāde gaitā ir metodiski uzsākusi partneraugstskolu speciālistu piesaisti savu programmu realizācijā, kā arī sarunas par starpaugstskolu līgumu slēgšanu.

2.2. Programmas atbilstība otrā līmeņa profesionālās izglītības valsts standartam

RISEBA arhitektūras maģistra profesionālā programma ir izveidota saskaņā ar prasībām, kuras noteiktas MK noteikumos Nr.512 par otrā līmeņa profesionālās izglītības valsts standartu. Maģistra programmas struktūrā ir ievēroti visi standarta nosacījumi – kā skaitliskie, tā arī jēdzieniskie un standartā definēto satura grupu minimālais kredītpunktu skaits vairumā gadījumu ir pārsniegts: maģistra darbā par 6kp, jaunāko nozares teorijas un sasniegumu apgūvē par 7kp, pētnieciskajā, jaunrades vai projektēšanas darbā, uzņēmējdarbībā, vadībinībās par 7kp, izvēles kursu daļā par 6kp. (Skat. tabulu Nr.2.2.)

Obligāto prakses kredītpunktu skaits maģistra programmā tieši atbilst valsts standarta prasībām (26kp), bet programmas veidotāji uzskata, ka arhitektūras nozares maģistra studiju gadījumā šis skaitliskais nosacījums ir pārspīlēti liels, jo aizņem gandrīz trešo daļu (32,5%) no programmas kredītpunktu kopskaita. Tāpēc prakses jēdziens ir traktēts elastīgi, tomēr saglabājot tā sākotnējo nozīmi kā zināšanu un prasmju aprobāciju profesionālās darbības vidē. Detalizētāks situācijas paskaidrojums ir sniegts „Prakses” moduļa aprakstā (18.lpp).

Jāuzsver arī, ka RISEBA arhitektūras akadēmiskā bakalaura programma (akreditēta līdz 2019.gadam) nodrošina gandrīz visas arhitekta profesijas standarta prasības. (Skat arhitekta standarta salīdzinājumu ar RISEBA bakalaura programmas saturu pielikumā Nr.2.3.) Šis faktors ļauj plānot arhitektūras maģistra programmas saturu kā specializēšanos noteiktā zinību virzienā, konkrēti – pilsētplānošanas jomā, *BIM* (būves informācijas modelēšanā) projektēšanā un ilgtspējīgas arhitektūras jomā.

Otrā līmeņa profesionālās izglītības valsts standarta salīdzinājums ar RISEBA arhitektūras maģistra programmas struktūru				
Nr.	MK Nr.512 valsts standarts		RISEBA Arhitektūras maģistra programmas moduļi	Kp
	Satura grupa	Min. kp sk.		
1.	Maģistra darbs (vismaz)	20	Maģistra darbs (modulis Nr.1)	26
2.	Prakse (vismaz)	26	Prakse I. Darbība nozares institūcijās Prakse II. Projektēšana, pētniecība, jaunrade (modulis Nr.3)	26
3.	Jaunāko sasniegumu padziļinātu apguve nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē (vismaz)	5	Arhitektūras studijas (modulis Nr.2)	12
4.	Pētnieciskais vai jaunrades darbs, projektēšanas darbs, vadībzinības (vismaz)	3	Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas (modulis Nr.4)	10
5.	Uzņēmējdarbība inovācijas, uzņēmumu organizācija un dibināšana, vadīšanas metodes, projektu izstrādes un vadīšanas pamati, lietvedība un finanses, zināšanas par darba tiesisko attiecību regulējums, t.sk. sociālais dialogs	Nav defin.		
6.	Vides un civilās aizsardzības likumu prasības	Nav defin.		
7.	Izvēles kursi	Nav defin.	Individuālās izvēles kursi (modulis Nr.5)	6
			KP programmā kopā:	80

2.3. Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” atbilstība arhitekta profesijas standartam

Lai noteiktu maģistra programmas atbilstību arhitekta profesijas standartam un izvirzīto mērķu sasniegšanai, ir:

1. Izvērtētas arhitektūras maģistra studiju programmā norādīto studiju kursu atbilstība profesijas standartā nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvei.
2. Ievērotas programmas apguves uzsākšanai noteiktās prasības – bakalaura grāds, kas apliecina atsevišķu zināšanu apguvi nepieciešamā līmenī. Studiju programmas satura sadalījums norādīts tabulā (skat. 2.2.tabulu).

RISEBA arhitektūras maģistra programma, saskaņā ar maģistra programmas institucionālo mērķi, ir veidota uz RISEBA arhitektūras bakalaura programmas zināšanu, prasmju un kompetenču bāzes. RISEBA arhitektūras bakalaura programmas salīdzinājums ar LR arhitekta profesijas standartu liecina, ka tā iekļauj un īsteno praktiski visas arhitekta standartā definētās profesionālās prasības (skat. salīdzinājuma tabulu pielikumā Nr.2.3.)

LR arhitekta profesijas standarta prasību par profesijai nepieciešamajām zināšanām salīdzinājums ar RISEBA arhitektūras BAKALAURA studiju programmu				
Tabula Nr.2.3.				
Nr.	LR ARHITEKTA PROFESIJAS STANDARTA prasības	Atbilstošais RISEBA Arhitektūras BAKALAURA programmas kurss	BA progr. daļa	KP
1.	Vispārējās ķīmijas un fizikas pamati	Būvniecības tehnoloģijas un prakse II (materiālu mācība)	(A)	2
2.	Pasaules vispārējā vēsture kontekstā ar mākslas un arhitektūras vēsturi.	Mākslas, arhitektūras un pilsētplānošanas vēsture Arhitektūras teorija un kritika I, II	(B) (A)	6 4
3.	Matemātika	Matemātika	(A)	4
4.	Socioloģija	Socioloģija	(B)	2
5.	Tiesību pamati	Tiesību pamati	(B)	2
6.	Civilā aizsardzība	Civilā aizsardzība	(A)	2
7.	Darba aizsardzība	Darba aizsardzības pamati	(A)	1
8.	Darba tiesiskās attiecības	Tiesību pamati	(B)	2
9.	Mākslas vēsture	Mākslas, arhitektūras un pilsētplānošanas vēsture	(B)	6
10.	Gleznošana un tēlotājmāksla	Māksla IV, gleznošana	(A)	2
11.	Ēku inženiertehniskās iekārtas	Būvfizika un ēku klimata kontrole III (ūdensapgāde un kanalizācija) Būvfizika un ēku klimata kontrole I (būvniecības siltumfizika.)	(A) (A)	2 2

12.	Apkure, vēdināšana un gaisa klimatizēšana	Būvfizika un ēku klimata kontrole I (būvniecības siltumfizika.) Būvfizika un ēku klimata kontrole II (apkure, ventilācija, gaisa kondic.)	(A) (A)	2 2
13.	Ēku elektroiekārtas un elektrotehnika	Būvfizika un ēku klimata kontrole IV (elektroiekārtas un elektrotehnika, būvakustikas pamati)	(A)	2
14.	Būvniecības tehnoloģija	Būvniecības tehnoloģiju pamati (ēku daļas)	(A)	2
15.	Būvniecības plānošana un organizācija	Projektu un būvniecības vadība Būvniecības tehnoloģijas un prakse Organizāciju menedžments un pilsētplānošana	(B) (A) (C)	2 2 2
16.	Tēlotāja ģeometrija un priekšmetiskās vides grafiskā attēlošana	Tēlotāja ģeometrija	(A)	4
17.	Būvmehānika	Ēku būvkonstrukcijas I (būvmehānika)	(A)	2
18.	Būvniecības ekonomika, vadība un profesionālā ētika	Ētika un sociālā atbildība arhitektūrā Ekonomika	(B) (B)	2 2
19.	Arhitektūras projektēšana un teritorijas plānošana	Projektēšanas pamati I, II Arhitektūras projektēšana I, II, II, IV	(A) (A)	11 22
20.	Reģionālā plānošana un pilsētībūvniecība, reģionālās ainavas arhitektūra	Pilsētplānošana Ainavu arhitektūra	(B) (B)	2 2
21.	Interjeru projektēšana un dizains	Interjera dizains	(A)	2
22.	Datorzinības arhitektūras projektēšanā	Datorprogrammas un arhitektūras dizains CAD Datorzinības arhitektūras projektēšanā I, II	(B) (C) (B)	6 2 2
23.	Kultūras pieminekļu aizsardzība un restaurācija	Kultūras mantojums	(C)	2
24.	Arhitektūras vēsture, mūsdienu arhitektūra un Latvijas arhitektūra	Latvijas arhitektūra	(B)	2
25.	Zīmēšana	Māksla, zīmēšana I, II, III	(A)	6
26.	Ēku daļas	Būvniecības tehnoloģiju pamati (ēku daļas)	(A)	2
27.	Ēku tipoloģija	Arhitektūras projektēšana I, II	(A)	11
28.	Būvmateriāli, būvkonstrukcijas un būvakustika	Būvfizika un ēku klimata kontrole IV (elektroiekārtas un elektrotehnika, būvakustikas pamati) Būvniecības tehnoloģijas un prakse II (materiālu mācība) Ievads būvkonstrukcijās Ēku būvkonstrukcijas II (tērauda un koka konstrukcijas) Ēku būvkonstrukcijas III (pamati, dzelzsbetona un mūra konstrukcijas)	(A) (A) (A) (A) (A)	2 2 2 2 2
29.	Būvniecības normatīvi	Projektu un būvniecības vadība	(B)	2
30.	Ģeodēzija	Būvniecības tehnoloģijas un prakse III (ģeodēzija arhitektiem)	(A)	2
31.	Vides aizsardzība	Vides psiholoģija	(A)	2

		Ilgtspējīga projektēšana	(C)	2
32.	Cilvēka un vides ekoloģija	Ilgtspējīga projektēšana	(C)	2
33.	Valsts valoda			
34.	Divas svešvalodas saziņas līmenī	Angļu valoda	(B)	2
35.	Profesionālie termini valsts valodā un divās svešvalodās	Angļu valoda arhitektiem	(B)	2

Arhitekta profesijas standarts nenorāda zināšanu atbilstību kādam noteiktam studiju ciklam (galvenokārt, bakalaura vai maģistra), bet identificē arhitekta profesijai nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetenču kopumu, kas, saskaņā ar starptautiski noteiktajām prasībām, ietilpst noteiktā arhitekta izglītībai nepieciešamā laika posmā (vismaz 5 gadi). Maģistra programmas saturs līdz ar to ir skatāms kā bakalaura un maģistra programmu kopīgi nodrošināto zināšanu, prasmju un kompetenču veselums, kas nodrošina arhitektūras speciālista izglītības līmeni. Attiecīgi – RISEBA arhitektūras maģistra programmas funkcionālie uzdevumi ir studējošo individuālās attīstības sekmēšana, arhitektūras projektēšanas kompetenču padziļināšana un specializēšanās pilsētplānošanas un nozares izpētes virzienos.

LR Arhitekta profesijas standarta prasību salīdzinājums ar RISEBA Arhitektūras MAĢISTRA programmas kompetencēm un moduļiem			
Tabula Nr.2.4.			
Nr.	Arhitekta profesijas standarts	RISEBA arhitektūras maģistra programmas kompetences	Atbilstošais RISEBA arhitektūras maģistra programmas modulis
1.			
1.1.	Spēja atbildīgi un patstāvīgi veikt arhitekta pienākumus un noformēt dokumentus atbilstoši lietvedības un būvniecības, kā arī pilsētplānošanas un teritoriālās plānošanas jomas normatīvo aktu prasībām un Eiropas Savienības tiesībām.	1.0.7. Spēj patstāvīgi un atbildīgi plānot un īstenot profesionālos pienākumus. 2.0.1. Prot atlasīt, vispārināt un pielietot aprobētas vai inovatīvas inženierzinātņu, humanitāro zinātņu un sociālo zinātņu nozaru idejas un darbības metodes. 5.0.6. Pārzina Latvijas un Eiropas Savienības plānošanas normatīvo aktu prasības. 4.0.1. Spēj formulēt un izstrādāt teorētiski-praktisku ideju kopumus.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs. Modulis Nr.2. Arhitektūras studijas Modulis Nr.3. Prakse II. Projektēšana, pētniecība, jaunrade Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībizinības, tiesisko attiecību studijas.
1.2.	Spēja sniegt profesionālos pakalpojumus saistībā ar vides veidošanu pilsētplānošanā, apdzīvotu vietu un ainavu	2.0.2. Demonstrē analītiski fundamentālu izpratni par arhitektūras nozares saturu un prot izskaidrot tā procesu nozīmi.	Modulis Nr.2. Arhitektūras studijas Modulis Nr.3. Prakse II. Projektēšana, pētniecība,

	projektēšanā, ēku un ēku grupu projektēšanā, būvniecībā un ēku paplašināšanā, konservācijā, restaurācijā vai pārbūvē.	4.0.3. Pārzina arhitektūras objektu un pilsētvides projektēšanas principus un spēj sekmīgi pielietot zināšanas praktiskajā projektēšanā.	jaunrade
1.3.	Spēja veikt projektēšanai nepieciešamos iepriekšējās izpētes darbus, projektu, maketu, rasējumu un specifikāciju izstrādāšanu un tehniskās dokumentācijas sagatavošanu, kā arī tehniskās dokumentācijas saskaņošanu ar atbilstošajām institūcijām.	4.0.3. Pārzina arhitektūras objektu un pilsētvides projektēšanas principus un spēj sekmīgi pielietot zināšanas praktiskajā projektēšanā. 5.0.4. Pārzina rasējumu un specifikāciju izstrādāšanas un tehniskās dokumentācijas sagatavošanas un saskaņošanas principus.	Modulis Nr.3. Prakse II. Projektēšana, pētniecība, jaunrade Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
1.4.	Spēja plānot, organizēt un vadīt arhitektūras projektēšanas un plānošanas darbu izpildes procesus un tajos iesaistīto speciālistu darbu.	1.0.1. Spēj patstāvīgi formulēt un komunicēt savas darbības radošos un sociālos mērķus arhitektūras, dizaina vai starpnozaru profesionālajā vidē.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs.
1.5.	Spēja izmantot arhitektūras projektēšanas un plānošanas specializētās programmatūras.	2.0.5. Spēj veikt arhitektūras projektēšanas un plānošanas profesionālos uzdevumus ar specializētu datora programmatūru palīdzību	Modulis Nr.2. Arhitektūras studijas
1.6.	Spēja piemērot darbības jomu regulējošos normatīvos aktus.	5.0.3. Orientējas profesionālās darbības tiesisko regulējumu pamatprincipos.	Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
1.7.	Spēja sagatavot projektu dokumentāciju valsts valodā un divās svešvalodās.	1.0.6. Pārvalda valsts valodu līmenī, kas nepieciešams arhitekta profesionālo pienākumu veikšanai. 1.0.5. Brīvi komunicē idejas vienā svešvalodā (ir valodas sertifikāts vai tā analogs) un spēj kvalitatīvi sazināties otrā svešvalodā.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs.
1.8.	Spēja sazināties valsts valodā un divās svešvalodās.	1.0.6. Pārvalda valsts valodu līmenī, kas nepieciešams arhitekta profesionālo pienākumu veikšanai. 1.0.5. Brīvi komunicē idejas vienā svešvalodā (ir valodas sertifikāts vai tā analogs) un spēj kvalitatīvi sazināties otrā svešvalodā.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs.
1.9.	Spēja veikt pētījumus arhitektūras un pilsētplānošanas jomā.	2.0.3. Spēj patstāvīgi nodarboties ar nozares pētniecību, izstrādājot starpdisciplināras ievirzes idejas 5.0.7. Pārvalda angļu valodu līmenī, kas nepieciešams	Modulis Nr.2. Arhitektūras studijas

		starptautiski atzīta valodas sertifikāta iegūšanai studijām 3.augstākās izglītības ciklā (doktora programmā).	
2.			
2.1.	Pārzināt nozares aktualitātes un orientēties nozarei saistošajos Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvajos aktos.	5.0.3. Orientējas profesionālās darbības tiesisko regulējumu pamatprincipos.	Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
2.2.	Izprast vides fizisko, sociālo, ekonomisko, tehnisko, politisko, kultūras un ekoloģisko pazīmju kopsakarības un vides ilgtspējīgas attīstības vispārējās likumsakarības.	1.0.2. Demonstrē analītiski - kritiskas attieksmes un spēj novērtēt laikmetīgās jaunrades kopsakarības ar kultūras un biznesa vidi. 1.0.4. Izprot arhitektūras procesu plašāko pētniecisko nozīmi un sociālo lomu. 5.0.2. Izprot arhitektūras nozares speciālo zināšanu attiecības ar citu nozaru zināšanām.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs. Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
2.3.	Uztvert un izprast vides estētiskās kvalitātes un vērtību.	1.0.4. Izprot arhitektūras procesu plašāko pētniecisko nozīmi un sociālo lomu.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs.
2.4.	Izstrādāt projektus, maketus, rasējumus un specifikācijas un noformēt projektu dokumentāciju atbilstoši lietvedības, kā arī un arhitektūras, plānošanas un būvniecības jomas normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.	4.0.1. Spēj formulēt un izstrādāt teorētiski-praktisku ideju kopumus. 5.0.1. Izprot kultūras un biznesa procesu savstarpējo mijiedarbību un ģeoneoloģiju.	Modulis Nr.3. Prakse II. Projektēšana, pētniecība, jaunrade Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
2.5.	Nodrošināt projektu vadību un līgumu izpildi.	6.0.1. Spēj individuāli vai kopā ar profesionāļu vai pētnieku grupā realizēt patstāvīgi radītus jaunrades vai pētnieciskos projektus.	Modulis Nr.5. Brīvās izvēles vai individuālās studijas
2.6.	Veikt būvuzraudzību.	5.0.5. Spēj īstenot būvuzraudzību	Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
2.7.	Sagatavot projektu prezentācijas materiālus.	2.0.4. Prot profesionāli un akadēmiski skaidri argumentēt un demonstrēt idejas saziņā ar nozares speciālistiem, vai profesionāli piesaistītiem speciālistiem.	Modulis Nr.2. Arhitektūras studijas
2.8.	Pārzināt teorētiskā un zinātniski pētnieciskā darba metodikas pamatprincipus.	1.0.3. Spēj patstāvīgi sintezēt informāciju un izstrādāt priekšnosacījumus jaunu zināšanu radīšanai, starpnozaru zinību vai profesionālās darbības nozaru kontekstā. 5.0.8. Pārzina kvalitatīvās un	Modulis Nr.1. Maģistra darbs. Modulis Nr.4.

		kvantitatīvās pētniecības metodes un akadēmiskās domu izteiksmes formas.	Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
2.9.	Ievērot darba aizsardzības, ugunsdzēsības un vides aizsardzības prasības.	5.0.3. Orientējas profesionālās darbības tiesisko regulējumu pamatprincipos.	Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
2.10.	Radoši sadarboties ar citiem uzņēmumiem, klientiem, speciālistiem un citām personām.	2.0.4. Prot profesionāli un akadēmiski skaidri argumentēt un demonstrēt idejas saziņā ar nozares speciālistiem, vai profesionāli piesaistītiem speciālistiem.	Modulis Nr.2. Arhitektūras studijas
2.11.	Veikt darbu atbildīgi un patstāvīgi.	1.0.7. Spēj patstāvīgi un atbildīgi plānot un īstenot profesionālos pienākumus	Modulis Nr.1. Maģistra darbs.
2.12.	Mutiski un rakstiski argumentēt savu viedokli.	3.0.1. Spēj akadēmiski skaidri argumentēt un profesionāli sadarboties ar nozares vai nozares pārraudzības institūciju speciālistiem.	Modulis Nr.3. Prakse I. Darbība nozares institūcijās.
2.13.	Spēt pašizglītoties.	4.0.2. Spēj patstāvīgi pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes tradicionālos vai nekonvencionālos jaunrades vai pētniecības virzienos. 5.0.7. Pārvalda angļu valodu līmenī, kas nepieciešams starptautiski atzīta valodas sertifikāta iegūšanai studijām 3.augstākās izglītības ciklā (doktora programmā).	Modulis Nr.3. Prakse II. Projektēšana, pētniecība, jaunrade Modulis Nr.4. Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas.
2.14.	Lietot arhitektūras un pilsētplānošanas profesionālos terminus valsts valodā un divās svešvalodās.	1.0.5. Brīvi komunicē idejas vienā svešvalodā (ir valodas sertifikāts vai tā analogs) un spēj kvalitatīvi sazināties otrā svešvalodā.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs.
2.15.	Pārvaldīt valsts valodu.	1.0.6. Pārvalda valsts valodu līmenī, kas nepieciešams arhitekta profesionālu pienākumu veikšanai.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs.
2.16.	Pārvaldīt divas svešvalodas saziņas līmenī.	1.0.5. Brīvi komunicē idejas vienā svešvalodā (ir valodas sertifikāts vai tā analogs) un spēj kvalitatīvi sazināties otrā svešvalodā.	Modulis Nr.1. Maģistra darbs.

2.4. Studējošo prakses plānojums

RISEBA arhitektūras maģistra profesionālā studiju programma savā saturā iekļauj praksi tādā minimāli nepieciešamajā apjomā, kādu nosaka MK noteikumi Nr.512. Prakses vērtība kredītpunktos atbilstoši otrā līmeņa valsts profesionālās izglītības standartam ir 26kp vai 39 ECTS. Prakses modulis (26 KP/ 39 ECTS apjomā) ir obligāts visiem maģistra

programmas studējošajiem, izņemot tos studējošos, kuri pirms maģistra studiju uzsākšanas ir beiguši profesionālā bakalaura programmu arhitektūrā vai pēc bakalaura studiju programmas beigšanas ir vismaz 6 mēnešus praktiski strādājuši pilna laika darbu arhitektūras nozarē, veicot savam kompetenču līmenim atbilstošus pienākumus. Darbību nozarē studējošais apliecina ar darba devēja iesniegtiem dokumentiem. Studējošajiem, kuri praksi ir veikuši pirms iestāšanās RISEBA profesionālajā maģistra programmā, obligāta ir Prakse I ar kredītpunktu skaitu 8kp. Studiju laiku 18kp apjomā studējošais drīkst izmantot saskaņā ar individuālo iniciatīvu, plānus saskaņojot ar arhitektūras maģistra programmas vadību.

Prakses loma studiju procesā ir pilnveidot un nostiprināt iegūtās zināšanas un prasmes ārpus RISEBA, veicot prakses uzdevumus RISEBA noteiktajā kārtībā un, otrkārt, studiju programmas apstiprinātiem prakses uzdevumiem (gan kopējiem, gan individuāliem). Ar nolūku paaugstināt prakses laika efektivitāti un saturisko daudzveidību RISEBA strukturē arhitektūras maģistra praksi trijos veidos kā:

- Praksi arhitektūras projektēšanas birojā (4kp);
- Praksi arhitektūras procesu pārvaldībā (4kp);
- Individuāli orientētā praksē arhitektūras projektēšanā, pētniecībā, jaunradē vai projektu īstenošanā (18kp).

Visu prakšu mērķis ir profesionālo prasmju attīstība praktisku problēmu risināšanai, izpildot individuālo prakses uzdevumu. Prakses uzdevumi ir saistīti uz apgūto zināšanu aprobāciju, attīstot prasmes un kompetences, kas nepieciešamas arhitektam un pilsētplānotājam. Katram studentam kvalifikācijas prakses laikā ir prakses vadītājs, ar kuru tiek saskaņoti prakses uzdevumi un kurš/kura veic prakses procesa pārraudzību. Katra prakses veida noslēgumā ir jāveic atskaite par savas prakses darbību un tā jāaizstāv.

Prakses I un Prakses II apraksti ir sniegti nodaļā 2. *Studiju moduļu mērķu, satura un sasniegamo rezultātu apraksts*. RISEBA piedāvātās iespējamās prakses vietas apliecina sagatavotie nodomu protokoli par studējošo prakses nodrošināšanu (skat. 3. pielikumu).

Prakses apjoms RISEBA arhitektūras maģistra profesionālajā studiju programmā, kādu to pieprasa normatīvie dokumenti (MK noteikumi Nr.512), ir relatīvi liels (32,5% no programmas kopējā apjoma) un tā apjoms neatbilst racionāliem un starptautiskajiem studiju programmu veidošanas principiem (skat. studiju programmu salīdzinājumu 28.lpp.), radot potenciālu disproporciju starp mācīšanos kā galveno studiju procesa elementu un ārpusaugstskolas praksi kā zināšanu pielietojumu un pārbaudi. Jāuzsver, ka arhitektūras maģistra grāds nenodrošina tūlītējas tiesības pretendēt uz arhitekta licenci, jo Latvijā noteiktā kārtība paredz 3 gadus ilgu praktizēšanos profesionāla arhitekta uzraudzībā pēc izglītības

programmas pabeigšanas, kas pēc būtības ir topošam arhitektam nepieciešamais prakses laiks. Latvijā un Eiropā vispāratzītais, minimālais arhitektūras studiju kopīgais ilgums 5 gadi tieši norāda uz nozarei raksturīgo, ievērojamo zināšanu, prasmju un kompetenču apjomu. Attiecīgi – būtiska mācīšanās laika saīsināšana var radīt negatīvu iespaidu – noteikta veida zināšanu trūkumu. RISEBA izstrādātais risinājums (19.lpp. aprakstītais prakses dalījums divos veidos) piedāvā racionālus un elastīgus profesionālās pieredzes iegūšanas veidus, kas atbilst maģistra programmas studējošo daudzveidīgajām interesēm no vienas puses un ārēji reglamentētam praktizēšanās procesam no otras puses.

3. STUDIJU PROGRAMMAS REZULTĀTI

3.1. Studiju programmas realizācija un zināšanu novērtēšana

Maģistra studiju programmas metodiskā uzbūve iekļauj sevī loģiski secīgu studiju uzdevumu izpildes kompleksu:

- 1) Studiju programmas līmenī;
- 2) Noteikta studiju moduļa līmenī;
- 3) Noteikta studiju kursa (priekšmeta) līmenī.

Tādējādi, katra studiju kursa realizācija dod savu ieguldījumu katra atsevišķa studiju moduļa izpildē un atbilstoši arī kopējā studiju programmas mērķa sasniegšanā. Maģistra programmas moduļu mijiedarbības princips nosaka (moduļa “*Maģistra darbs*” apraksts 15.lpp.), ka visu studiju kursu saturs potenciāli atspoguļojas maģistra darba izstrādē un, konkrēti, atskaites referātā, kuru maģistrants aizstāv katra no pirmo triju studiju semestru noslēgumā. Dotā ieguldījuma novērtējums tiek veikts uz izstrādātās studiju kvalitātes novērtējuma sistēmas un nostādīto novērtējumu kritērijiem.

Studiju programmas izveides metodoloģija un mācību rezultātu kvalitātes novērtējums iekļauj sevī loģisku un akumulējošu studiju uzdevumu izpildes secību, kuru atspoguļo sekojošā shēma (skat. 3.1.tabulu)

Studiju uzdevumu izpildes loģiska secība <div>Tabula Nr.3.1.</div>	
Studiju programmas produkts	Profesionāls arhitekts
Studiju programmas mērķis	Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt profesionālās studijas, kas ir atbilstošas ACE (<i>Architects Council of Europe</i>) prasībām un profesijas standartam un sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgus speciālistus darbam Latvijā un ārvalstīs.
Studiju rezultāti programmas līmenī , ieskaitot: - zināšanas un izpratni; - intelektuālās prasmes; - praktiskās iemaņas; - komunikācijas prasmes.	Maģistra studiju programmas atbilstība otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam. Maģistra programmas atbilstība LR Noteikumiem par izglītības klasifikāciju Atbilstība LR arhitekta profesijas standartam Atbilstība RISEBA studiju kvalitātes prasībām
Studiju rezultāti moduļa līmenī	Atbilstība katra studiju moduļa izveides principiem un tā ieguldījumam kopējos studiju programmas rezultātos
Studiju rezultāti noteikta studiju kursa līmenī	Atbilstība katra studiju priekšmeta izveides principiem un tā ieguldījumam kopējos studiju programmas rezultātos
Novērtēšanas kritēriji	Prasības kredītpunktu iegūšanai (studiju kursa novērtējuma struktūra); kontroles formas un studiju kvalitātes sistēmas novērtējuma paredzēšana.

3.2. Studiju programmas mērķu un uzdevumu realizācija

Katram studiju kursam, kas ir iekļauts studiju programmā, ir sava noteikta nozīme studiju programmas realizācijas kontekstā. 2.1.tabulā ir iekļauti programmā plānotie, arhitektam un pilsētplānotājam nepieciešamie studiju kursi, norādot to mērķus un uzdevumus speciālista sagatavošanas kontekstā un kuru apgūšana ļaus iegūt mūsdienīgas, harmoniskas zināšanas un sagatavot augsti kvalificētu speciālistus.

3.3. Studiju programmas apguves metodes studiju rezultātu sasniegšanai

Zināšanu apguve maģistra studiju programmā ietver teorijas, instrumentus, praktiskus piemērus, lekcijas, praktiskus individuālus vai grupu uzdevumus un interaktīvās diskusijas.

Studiju programma ietver specializētas individuāli izvēlētas zinātnes un praktiskās darbības jomas: līdzdalību metodoloģiskos un profesionālos semināros, kā arī zinātniskajās konferencēs. Mācīšanās un mācīšana ir virzīta uz praktiskām studijām – teorijas un modeļi arhitektūrā tiek apgūti un mācīti, tos praktiski izmantojot arhitektūras un plānošanas projektos. Studējošie veido darbus (projektus), apvienojot akadēmiskos un praktiskos pētījumus sadarbībā ar kādu profesionālu vai pētniecisku organizāciju. Maģistra darbs ir saistīts ar profesionālo izpēti arhitektūrā un pilsētplānošanā.

Katra studiju moduļa un tajā iekļauto kursu metodiskais nodrošinājums tiek sistematizēts „Kursa (priekšmeta) komplektā”, kurš studējošajiem ir pieejams RISEBA e-apmācību portālā MOODLE. Komplektā ietilpst:

- Kursa anotācija un programma;
- Kursa kalendārais un metodiskais plāns;
- Ieteicamās literatūras saraksts;
- Izdales materiālu paraugi;
- Studējošo patstāvīga darba uzdevumi un plāns (tēmu saraksts);
- Patstāvīgo darbu, kontroldarbu un testu uzdevumi;
- Izpildīto darbu paraugi;
- Rakstisko pārbaudījumu uzdevumu varianti.

Studiju kursu metodiskajā nodrošinājumā ir (pieejami katram studentam MOODLE) iekļauti:

- Metodiskie norādījumi kā izpildīt un noformēt kontroldarbus, patstāvīgos studiju darbus, kvalifikācijas un maģistra darbus;
- Studiju kursu metodiskie norādījumi;
- Mācību līdzekļi (atrodas bibliotēkā);
- Akadēmiskā personāla konsultāciju grafiki;
- Datorizētie studiju līdzekļi.

3.4. Vērtēšanas sistēma

Studiju mērķu sasniegšanai maģistra studiju procesā var būt paredzētas dažādas zināšanu un prasmju pārbaudes un novērtēšanas metodes.

Priekšmeta *zināšanu* un *prasmju* demonstrācijai var būt izmantotas tradicionālās novērtēšanas metodes, tādas kā:

- Praktisko uzdevumu augstskolā un patstāvīgo darbu skates/prezentācijas;
- Semināra nodarbība;
- Kontroldarbs;
- Eksāmens vai ieskaite;
- Tests;
- Referāts vai eseja;
- Kombinēts praktiski-teorētisks pārbaudījums.

Anālītisko prasmju novērtēšana ir zināšanu un prasmju pārbaude pēc parametriem:

- Praktisko situāciju risināšana, kas paredz atbilstošās analītiskās metodes izvēli;
- Priekšmeta izpētes rezultātu prezentēšana.

Vadībzinību kursu apgūvē studējošajam ir jāspēj *sintēzes* līmenī demonstrēt prasmes apkopot, kombinēt, izdalīt galveno, atrast iemeslu-seku sakarības, izstrādāt alternatīvos variantus uzņēmumu vai organizācijas vadības problēmas risināšanai, izvēlēties optimālo risinājumu, sagatavojot jaunu lēmumu un vadības problēmu risināšanas priekšlikumus. Atbilstošas zināšanu un prasmju novērtēšanas iespējas var būt:

- Praktiskās situācijas analīze;
- Darbs grupā;
- Scenāriju un prognožu izstrādāšana;
- Prakses laikā veikta pētījuma, jaunrades darba vai projekta organizācijas analīze;
- Tēžu izstrāde un uzrakstīšana zinātniskajam rakstam.

Spēja iegūt vērtību no studiju materiāla savam noteiktam profesionālam mērķim raksturo augstāko apgūstāmās studiju programmas domāšanas līmeni - *izvērtēšanu*. Iespējamos zināšanu un prasmju kontroles un novērtējuma veidi:

- Praktiskās situācijas analīze un tās prezentācija grupas interesēs;
- Eksperta slēdziena uzrakstīšana;
- Spēja sniegt vispusīgu viedokli un izstrādāt priekšlikumus;
- Projekta priekšlikuma izstrādāšana;
- Maģistra darbs;
- Prakses atskaite;
- Atsauksmes uzrakstīšana profesionālam rakstam;
- Zinātniskā raksta sagatavošana.

3.5. Studiju rezultātu vērtēšanas rādītāji

Maģistrantu zināšanu kvalitāte tiek vērtēta pamatojoties uz Latvijas Republikā apstiprināto 10 ballu vērtēšanas sistēmu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem. Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

1. Kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 ballu sistēmā (skat. 3.2. tabulu) vai ieskaite (ieskaitīts, neieskaitīts);
2. Kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits, atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Tabula Nr.3.2.

RISEBA studiju rezultātu vērtēšanas sistēma					
Apguves līmenis	Vērtējums %	Atzīme	Skaidrojums	Aptuvenā ECTS atzīme	Vērtēšanas kritēriji: zināšanas, prasmes un iemaņas
ļoti augsts	96-100	10	Izcili With distinction	A	Zināšanas, kas pārsniedz studiju programmas prasības, liecina par patstāvīgiem pētījumiem, par problēmu dziļu izpratni.
	90-95	9	Teicami Excellent	A	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, iegūta prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas.
augsts	80-89	8	Ļoti labi Very good	B	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, taču reizēm trūkst dziļākas izpratnes un spējas zināšanas patstāvīgi piemērot sarežģītākajiem jautājumiem.
	70-79	7	Labi Good	C	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējami arī atsevišķi mazāk svarīgi trūkumi zināšanu apgūvē.
	60-69	6	Gandrīz labi Almost good	D	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējamas atsevišķu lielāku problēmu nepietiekoši dziļa izpratne.
vidējs	50-59	5	Viduvēji Satisfactory	E	Visumā apgūtas studiju programmas prasības, kaut arī konstatējama vairāku svarīgu problēmu nepietiekami dziļa izpratne.
	40-49	4	Gandrīz viduvēji Almost satisfactory	E/FX	Visumā apgūtas studiju programmas prasības, konstatējamas vairāku svarīgu problēmu nepietiekama izpratne un grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā.
	26-39	3	Vāji Bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču nav spēju tās praktiski izmantot.
zems	10-25	2	Ļoti vāji Very bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču citās svarīgākās problēmās pilnīgi trūkst orientācijas.
	1-9	1	Ļoti ļoti vāji Very, very bad	Fail	Nav izpratnes par studiju kursa pamatproblemātiku.

Iegūstamo kredītpunktu skaits un summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studenta izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts

tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 akadēmiskajām stundām. Studiju kursa laikā notiek regulāra studentu darba vērtēšana lekcijās, nodarbībās un patstāvīgajās studijās. Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studējošo zināšanas, izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, semināri, patstāvīgie darbi, referāti, prezentācijas, praktisko uzdevumu skates/prezentācijas, patstāvīgie darbi utt.).

Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums. Studējošo klātbūtne kursu vai moduļu norisē tiek kontrolēta, reģistrējot lekciju vai nodarbību apmeklējumu. Praksi vada un koordinē prakses vadītājs vai mentors. Prakses uzdevumi jāaizstāv termiņā, saskaņā ar studiju grafiku.

Novērtēšanas prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs lekcijās ietekmē studiju kursa galīgo vērtējumu. Pamatojoties uz nolikumu „*Prasības RISEBA pasniedzējiem*”, pārbaudes veidu nosaka pasniedzējs, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver maģistranta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu.

Lai apgūtu programmu, katram studentam jāizpilda visas programmas prasības un jānokārto Valsts pārbaudījums – jāizstrādā, jāuzraksta un jāaizstāv maģistra darbs. Maģistranti Valsts pārbaudījumu drīkst kārtot ja:

- 1) Pozitīvi ir novērtēta programmā paredzēto studiju moduļu apguve;
- 2) Pozitīvi novērtēta prakses atskaite;
- 3) Izpildītas visas studiju līgumā noteiktās finansiālās saistības.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un Valsts pārbaudījumā saņemts pozitīvs vērtējums, maģistrantiem tiek piešķirts profesionālais grāds – **profesionālā maģistra grāds arhitektūrā**.

4. SALĪDZINĀJUMS AR TĀDA PAŠA LĪMEŅA UN TĀDAM PAŠAM STUDIJU VIRZIENAM ATBILSTOŠU EIROPAS SAVIENĪBAS VALSTS ATZĪTU AUGSTSKOLU STUDIJU PROGRAMMĀM

Profesionāla maģistra programma arhitektūrā atbilstoši Boloņas procesa rekomendācijām par studiju ciklu secību (bakalaurs + maģistrs) līdz šim Latvijā netiek piedāvāta. RTU pēc bakalaura studijām piedāvā studijas diplomēta arhitekta grāda iegūšanai un 1.5 gadu studijas akadēmiskajā maģistra programmā. RISEBA maģistra profesionālās studiju programmas ieviešana dos iespēju paaugstināt profesionālo konkurenci, attiecīgi paaugstinot arī arhitektu un pilsētplānotāju pakalpojumu kvalitāti sabiedrībai. Jaunā maģistra studiju programma „Arhitektūra” ir atšķirīga Latvijas izglītības tirgū, jo balstīta uz profesionālu arhitektu un pilsētplānotāju sagatavošanu plašam darba tirgum. Programma veidota tā, ka iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence dod iespēju sniegt arhitekta pakalpojums ne tikai biznesa jomā, bet arī publiskajā sektorā – valsts, pašvaldību un nevalstiskajās organizācijās.

Izvēloties studiju programmas salīdzinošās analīzes veikšanai, par pamatu tika izvēlēti trīs kritēriji:

1. Ir jābūt atbilstošam studiju programmas saturam, kas ir veidots, lai sagatavotu profesionālus arhitektus un pilsētplānotājus darbam profesijā plašā spektrā;
2. Studiju programmas saturs ir veidots, iekļaujot biznesa kursus/moduļus;
3. Programmai jāietver noslēguma darbs – maģistra darbs.

4.1. Studiju programmas salīdzinājums ar divām atbilstošām ES valstīs atzītām augstskolu studiju programmām

Arhitektūras maģistra programmas veidošanas procesā tika izpētītas Eiropas Savienības augstskolu maģistra programmu saturs un mērķi. Jāņem vērā, ka arhitektūras nozares pamata raksturlielumi ir vispāratzīti, tāpēc salīdzinājums attiecas uz studiju satura sakārtojumu un novērtējumu.

Salīdzināšanai tika izraudzītas divas augstskolas: Delftu Tehniskā universitāte Nīderlandē (*Technische Universiteit Delft*) un Bauhaus Universitāte Veimārā, Vācijā (*Bauhaus-Universität Weimar*). Studiju programmu izvēli noteica sekojoši faktori: abu universitāšu maģistra studiju programmas īsteno pilsētplānošanas studiju virzienu, *Bauhaus* universitāte kā tipiska modernisma arhitektūras un dizaina virziena pārstāve.

RISEBA un salīdzināmās augstskolas studiju programmas priekšmetu savstarpējais novietojums tabulā ir veikts, grupējot priekšmetus atbilstīgi to piederībai noteikta veida modulim (piemēram, maģistra darba izstrāde) un dalot obligātajos un izvēles priekšmetos.

Salīdzināmo programmu kursu un studiju bloku nosaukumi tiek sniegti angļu valodā ar nolūku izvairīties no aptuveniem tulkojumiem – atsevišķi nosaukumi, piemēram, *Graduation Laboratory* kā programmas gala darba izstrādes forma nav precīzi tulkojami. Lai panāktu datu salīdzināmību un pārskatāmību, kredītpunktu apjoms salīdzinājuma tabulās tiek rādīts ECTS sistēmā.

Salīdzinājums Nr.1 ar Delftas Tehnisko Universitāti   Tabula Nr.4.1.

RISEBA arhitektūras maģistra programma				Technische Universiteit Delft (TU Delft) arhitektūras maģistra programma			
Programmas apjoms	120 ECTS (80 Latvijas kredītpunkti)			120 ECTS			
Programmas ilgums	2 studiju gadi / 4 semestri			2 studiju gadi / 4 semestri			
RISEBA arhitektūras maģistra programma		ECTS kursam	ECTS modulim	TU Delft arhitektūras maģistra programma		ECTS kursam ECTS blokam	
Obligātā satura daļa				Obligātā satura daļa			
Modulis Nr.1: Maģistra darbs			39	Maģistra darbs		56	
Maģistra seminārs 1: Ilgtspējīgas projektēšanas un būvniecības principi (BREEAM un LEED standarti)		3		Graduation Lab Urbanism			20
Ievads pētniecības psiholoģijā		3					
Maģistra seminārs 2: BIM (būves informācijas modelēšana) studijas		3		Graduation Orientation			2
Moduļa studiju vorkšopi		3					
Maģistra seminārs 3: Maģistra projekta apstiprināšana		3		Thesis Plan			4
Moduļa studijas vorkšopi		3					
Maģistra darba izstrāde		21		Graduation Laboratory			30
Obligātā satura daļa				Obligātā satura daļa			
Modulis Nr.2: Arhitektūras studijas			18			47	
Psiholoģija arhitektūras uzņēmējdarbības un darba tirgus kontekstā		3		Theory of Urbanism			4
Teorētiskās nostādnes pilsētplānošanā un pilsētvides dizainā		3		Sustainable Urban Engineering of Territory			4
Arhitektūras ideju vēsture – profesionālie, politiskie, demogrāfiskie un sociālie aspekti		3		History and Theory of Urbanism			4
Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē		3		Research&Design Studio: Analysis and Design of Urban Form			10

Pilsētplānošanas dokumentu izstrādes metodoloģija, profesionālie un sociālie aspekti	3		R&D Methodology for Urbanism	5
Akvatektūra (ūdensmalu arhitektūra) Rīgas un Ziemeļeiropas metropoļu kontekstā	3		R&D Studio: Socio-Spatial Processes in the City	10
			R&D Studio: Spatial Strategies for the Global Metropolis	10
Obligātā satura daļa			Obligātā satura daļa	
Modulis Nr.3:		39		
Prakse I. Darbība nozares institūcijās				
Prakse II. Projektu prakse: projektēšana, pētniecība, jaunrade				
Prakse arhitekta birojā	6		Practice of Urbanism	2
Prakse arhitektūras pārvaldībā	6			
Projektēšana, pētniecība, jaunrade (aktivitātes saturs netiek definēts)	27			
Obligātā satura daļā kopā:		96	Obligātā satura daļā kopā:	105
Izvēles satura daļa			Izvēles satura daļa	
Modulis Nr.4: Uzņēmējdarbība, vadībzinības, tiesisko attiecību studijas		15	A cohesive package of optional subjects (Electives)	15
Uzņēmumu dibināšana un vadīšana	3		Design Project	
Tiesiskais regulējums projektēšanā un būvniecībā	3		New Towns on the Frontier of Geopolitics	
Nozares starptautisko projektu vadība – nacionālie un starptautiskie aspekti	3		Lecture Series	
Starppozaru un sociālais dialogs	3		Seminar 1: Research by Drawing	
Ilgtspējīgas vides problemātika	3		Seminar 2: Dutch Landscape Architecture	
Valodu studijas	3		Workshop 1: Plan Analysis	
Akadēmiskās rakstīšanas metodes	3		Workshop 2: Landscape Components	
Pētniecības metodoloģijas principi	3		Urban Body: Exploring	
Izvēles satura daļa			Urban Body: Mapping the Urban, Social and Cultural Texture	
Modulis Nr.5 Individuālās izvēles studijas		9	Urban Body: Transformations	
Formveides studijas	3		Globalisation: Research on the Urban Impact	
Glezniecība: telpa un krāsas	3		Urban Planning: Design Problem Definition, Quick Scan Analysis	
Objektu telpas vizualizēšanas metodes	3		Globalisation: Workshop and Theoretical Underpinning	
			Urban Planning: Design Oriented Research	
			Globalisation: Design by Strategy	
			Urban Planning: Design by Strategy	
			Urban Design: People, Pedestrians and Public Spaces	
			Urban Design: Mobility and Networks	
			Urban Design: New Metropolis	
			Reframe / Reload / Redesign: Redesign of City and Land	
			The Why Factory: Research Seminar	
			The Why Factory: Design Studio 1	
			The Why Factory: Actualities Workshop	

Izvēles satura daļā kopā:	24	Izvēles satura daļā kopā:	15
RISEBA maģistra programmā kopā:	120	TU Delft maģistra programmā kopā:	120

TU Delft un RISEBA maģistra programmas vieno identiskais studiju ilgums (120 ECTS), programmas laika dalījums četros semestros un pilsētplānošanas studiju virziens. Delftas universitātes gadījumā pilsētplānošana ir viena no četrām piedāvātajām specializācijām (*Urbanism, Architecture, Building Technology, Real Estate & Housing*), tomēr RISEBA maģistra programma paredz īstenot studiju kursus, kuri aptver kompetences, kādas ietilpst pārējo *TU Delft* specializāciju sarakstā, piemēram, *BIM* sistēmas studijas (Modulis Nr.1. “Maģistra darbs”) saturiski atbilst *Building Technology* vai Arhitektūras studijas (Modulis Nr.2.) un Prakse II (Modulis Nr.3) pēc būtības saskan ar Delftas Universitātes *Architecture* virzienu. Arhitektūras procesu pārvaldības prakse (Modulis Nr.3. “Prakse I”) daļēji atbilst *Real Estate & Housing* virzienam.

Maģistra darba izstrādei atvēlētais programmas laiks tika fomulēts kā priekšmetu kopums, kas attiecas uz maģistra darbu – RISEBA programmā tas ir 39 ECTS, bet *TU Delft* programmā 56 ECTS, tātad aptuvenā proporcijā 2 : 3. Lielais maģistra darbam plānoto ECTS skaits Delftas universitātes programmā, pamato RISEBA izvēli palielināt maģistra darbam paredzēto kredītpunktu skaitu par aptuveni 20%, salīdzinot ar normatīvo dokumentu noteikto minimālo skaitu. *TU Delft* programmas beigšanas nosacījumos, līdzīgi kā RISEBA programmā, ir paredzēti kā teorētiskas, tā arī praktiskas ievirzes programmas galadarba varianti, kas programmas vadībai un docētājiem ļauj precīzi un pozitīvi reaģēt uz studējošo individuālajām interesēm.

Programmu būtiskākā atšķirība ir obligātā satura grupas kredītpunktu sadalījumā prakses studijām (RISEBA maģistram 39 ECTS, bet *TU Delft* 2 ECTS), kas rodas pārāk lielā prakses studiju īpatsvara dēļ kā sekas MK noteikumu Nr.512 prasības ievērošanai. (Šī problēmas skaidrojums un tās risinājums RISEBA programmā aprakstīts nodaļā 18.lpp. Studējošo prakses plānojums). Kopumā skatot, obligāto priekšmetu grupu lielumi ir salīdzināmi 96 : 105, tomēr kredītpunktu pārdale par labu praksei attiecīgi ietekmē arī visu pārējo obligāto kursu īpatsvaru.

Būtisks ir *TU Delft* programmas plašais izvēles kursu piedāvājums, ko var skaidrot ar četru specializācijas virzienu esamību programmas saturā. RISEBA izvēles satura daļā piedāvā trīs mākslas kursus, kuri ir orientēti vizuālo problēmu izzināšanas virzienā, savukārt *TU Delft* tikai vienu ar mākslu saistītu kursu *Research by Drawing*.

Programmu vispārējais salīdzinājums ļauj secināt, ka RISEBA maģistra pilsētplānošanā specializējošies studējošie un *TU Delft* programmas *Urbanism* studējošie norisē un varētu piedalīties apmaiņas studiju programmā, saglabājot studēšanas tematisko virzienu un kvalitāti.

Salīdzinājums Nr.2 ar Bauhaus Universitāti Veimārā

Tabula Nr.4.2.

RISEBA arhitektūras maģistra programma				Bauhaus-Universität Weimar (BUW)			
Programmas apjoms		120 ECTS (80 Latvijas kredītpunkti)		120 ECTS			
Programmas ilgums		2 studiju gadi / 4 semestri		2 studiju gadi / 4 semestri			
RISEBA arhitektūras maģistra programma		ECTS kursam	ECTS modulim	BUW arhitektūras maģistra programma		ECTS kursam	ECTS modulim
Obligātā satura daļa				Obligātā satura daļa			
Modulis Nr.1: Maģistra darbs			39	Maģistra darbs			30
Maģistra seminārs 1: Ilgtspējīgas projektēšanas un būvniecības principi (BREEAM un LEED standarti)		3					
Ievads pētniecības psiholoģijā		3					
Maģistra seminārs 2: BIM (būves informācijas modelēšana) studijas		3					
Moduļa studiju vorkšopi		3					
Maģistra seminārs 3: Maģistra projekta apstiprināšana		3					
Moduļa studijas vorkšopi		3					
Maģistra darba izstrāde		21					
				Master Thesis		30	
Obligātā satura daļa				Obligātā satura daļa			
Modulis Nr.2: Arhitektūras studijas			18	Programme Modules			36
Psiholoģija arhitektūras uzņēmējdarbības un darba tirgus kontekstā		3		Programm - Advanced Module I,		12	
Teorētiskās nostādnes pilsētplānošanā un pilsētvides dizainā		3		Programm - Advanced Module II		12	
Arhitektūras ideju vēsture – profesionālie, politiskie, demogrāfiskie un sociālie aspekti		3		Programm - Advanced Module III		12	
Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē		3					
Pilsētplānošanas dokumentu izstrādes metodoloģija, profesionālie un sociālie aspekti		3					
Akvatektūra (ūdensmalu arhitektūra) Rīgas un Ziemeļeiropas metropoļu kontekstā		3					
Obligātā satura daļa							
Modulis Nr.3: Prakse I. Darbība nozares institūcijās Prakse II. Projektu prakse: projektēšana,			39				

pētniecība, jaunrade				
Prakse arhitekta birojā	6			
Prakse arhitektūras pārvaldībā	6			
Projektēšana, pētniecība, jaunrade (aktivitātes saturs netiek definēts)	27			
Obligātā satura daļā kopā:		96	Obligātā satura daļā kopā:	66
Izvēles satura daļa			Izvēles satura daļa	
Modulis Nr.4: Uzņēmējdarbība, vadībizinības, tiesisko attiecību studijas	15		Compulsory Electives (12 Grades and min ECTS 42)	
Uzņēmumu dibināšana un vadīšana	3		Compulsory Electives: Theory and History (min 2 Grades and min ECTS 6)	
Tiesiskais regulējums projektēšanā un būvniecībā	3		Theory and History of Modern Architecture	3 / 6
Nozares starptautisko projektu vadība – nacionālie un starptautiskie aspekti	3		Preservation and Building History	3 / 6
Starppozaru un sociālais dialogs	3		Fundamentals of Design and Building Typology 2	3 / 6
Ilgspējīgas vides problemātika	3		Spatial Planning / Spatial Research	3 / 6
Valodu studijas	3		Design and Urban Planning 1	3 / 6
Akadēmiskās rakstīšanas metodes	3		Design and Urban Planning 2	3 / 6
Pētniecības metodoloģijas principi	3		Sociology and Social History of Town	3 / 6
			Compulsory Electives: Representation and Planning Methods (min 2 Grades and min ECTS 6)	
			Building Technology and Construction Management	3 / 6
			Representation Methods	3 / 6
			Preservation and Building History	3 / 6
			Computer Science in Architecture	3 / 6
			Fundamentals of Design	3 / 6
			Language	3 / 6
			Design and Building Typology 1	3 / 6
			Theory of Building Forms	3 / 6
			Landscape Architecture	3 / 6
			Interior design	3 / 6
			Design and Urban Settlements	3 / 6
			Design and Residential Buildings	3 / 6
			Compulsory Electives: Construction and Technology (min 2 grades and min ECTS 6)	
			Architecture and Computer Science	3 / 6
			Building and Climate Design	3 / 6
			Building Technology (Engineering Equipment for Buildings)	3 / 6
			Massive Structures 2	3 / 6
			Structural design	3 / 6
			Structural Engineering	3 / 6
			Building Technology (Engineering Equipment for Buildings)	3 / 6
			Obligātā izvēles daļā kopā:	
			30	
Izvēles satura daļa			Izvēles satura daļa	
Modulis Nr.5. Individuālās izvēles studijas	9		Electives	
Formveides studijas	3			

Glezniecība: telpa un krāsas	3		
Objektu telpas vizualizēšanas metodes	3		
Izvēles satura daļā kopā:	24	Izvēles satura daļā kopā:	42
RISEBA maģistra programmā kopā:	120	BUW maģistra programmā kopā:	120

Bauhaus Universitātes Veimārā (*Bauhaus-Universität Weimar* vai *BUW*) arhitektūras maģistra programmu un RISEBA arhitektūras maģistra programmas vieno identiskais studiju ilgums (120 ECTS), programmas laika dalījums četros semestros un pilsētplānošanas studiju virziena klātbūtne un arhitektūras projektēšanas kursi programmā: *BUW* maģistra programma piedāvā četrus specializācijas virzienus (*Advanced Architectural Design, Construction and Design, Space and shape, City Architecture*).

Maģistra darbam tieši plānotais laiks RISEBA programmā ir lielāks 39 ECTS : 30 ECTS (*BUW* plānojums tieši atbilst minimālajam kredītpunktu apjomam, kādu paredz Latvijas normatīvi – MK Nr.512), bet abi skaitļi ir principā salīdzināmi un atšķiras par nepilniem 25%. Gan RISEBA, gan *BUW* programmu ceturtais semestris ir paredzēts maģistra darba izstrādei ar piebildi, ka RISEBA maģistra programmas 4.semestrī ir rezervēti 6kp (9 ECTS) studējošo brīvai izvēlei, tomēr saistībā ar maģistra darbu.

Abu programmu sistēmiskā ievirze ir līdzīga, jo visi kursi ir domāti kā savstarpēji saistīti programmas elementi un, otrkārt, *BUW* programma, līdzīgi kā RISEBA programma, paredz dažādus programmas galadarba variantus – kā teorētiskas, tā arī praktiskas ievirzes. Šāda starptautiski atzītu augstskolu izglītības programmu ievirze apliecina elastīga regulējuma nepieciešamību programmas gala darba izstrādē.

Būtiska atšķirība ir RISEBA maģistra programmas lielais prakses studiju īpatsvars (39 ECTS) obligātā satura grupā (MK noteikumu Nr.512 prasība), jo *BUW* programmā ārpusaugstskolas prakse kā programmas sadaļa nav norādīta. Kopumā aplūkojot, obligātā satura priekšmetu grupa RISEBA programmā ir ievērojami lielāka 96 : 66 un šo starpību veido prakses moduļa kredītpunktu apjoms (39 ECTS). Izvēles studiju grupu *BUW* arhitektūras maģistra programmā veido trīs kursu bloki, kuri galvenokārt attiecas uz arhitektūras projektēšanu un teoriju. RISEBA izvēles satura moduļi aplūko vadībzinību un jaunrades priekšmetus, kuru saturs ir tuvināts arhitekta kompetencēm. Jānorāda, ka RISEBA programmas 3.moduļa “Prakse II” saturs pēc būtības saskan ar individuāli izvēlētiem projektēšanas vai pētniecības studijām (skat.3.moduļa sprakstu ///.lpp.), tāpēc ir salīdzināms ar *BUW* izvēles priekšmetu grupām gan satura, gan apjoma ziņā 39 : 30 ECTS.

Programmu vispārējais salīdzinājums ļauj secināt, ka RISEBA maģistra programmas studējošie un *BUW* programmā studējošie varētu piedalīties apmaiņas studiju programmā, saglabājot studēšanas tematisko virzienu un kvalitāti.

4.2. Programmu salīdzinājuma kopsavilkums un secinājumi

Augstāk minētais salīdzinājums ļauj secināt par RISEBA maģistra studiju programmas „Arhitektūra” stiprajām pusēm, un tieši:

1. Studiju programmai ir sabalansēts saturs, un tā ir vērsta uz augsta līmeņa profesionālu arhitektu un pilsētplānotāju sagatavošanu.
2. Studiju programmai ir starpdisciplināra ievirze, tāpat kā citām salīdzināmām programmām, aptverot arhitektūras un pilsētplānošanas teorētiskos un praktiskos aspektus un tiem piesaistītos priekšmetus.
3. Studiju programma atbilst starptautiskajai arhitektu un pilsētplānotāju sagatavošanas praksei un tai ir augsts konkurētspējas un ilgstspējas potenciāls.
4. Iegūto zināšanu un prasmju pielietošanas iespējas absolventiem būs gan vietējā, gan arī starptautiskajā darba tirgū.
5. RISEBA studiju programma kopumā atbilst citu ES valstu universitāšu studiju programmas saturam un nodrošina salīdzināmas profesionālās kompetences.

5. AKADĒMISKAIS PERSONĀLS UN RESURSI

5.1. Studiju programmā iesaistītās struktūrvienības un palīgpersonāls, to uzdevumi

Darbu studiju programmā „Arhitektūra” nodrošina dažādas RISEBA struktūrvienības, kas uzskatāmi atspoguļojas augstskolas organizācijas struktūrā (RISEBA struktūru skat. 5.pielikums). Ar studiju programmas realizēšanu ciešāk saistītās struktūrvienības un to konkrētie uzdevumi atspoguļoti 6.tabulā.

Tabula Nr.5.1.

Studiju programmā iesaistītās struktūrvienības un to uzdevumi

RISEBA struktūrvienība/atbildīgā persona	Uzdevums
RISEBA Senāts	Apstiprina dokumentus, kas reglamentē RISEBA akadēmiskās un zinātniskās darbības sfēras
Arhitektūras departaments	Virziena ietvaros iniciē jaunu studiju programmu izveidi, veido jaunas un pilnveido jau esošās programmas, veic tirgus izpēti par jaunām programmām, nodrošina apmācības kvalitāti
Programmu direktors	Studiju programmas ikdienas darbības organizēšana un attīstība, mācību procesa kvalitātes nodrošināšana, programmas licencēšanas un akreditācijas procesu vadīšana
Programmas Padome	Studiju programmas stratēģiskās plānošanas un realizācijas pārraudzības veikšana (lēmumiem ir rekomendējošs raksturs)
Profesoru grupas	Iniciē un iesaista studējošos zinātniskā darba veikšanā, piemēram Studentu zinātniskai konferencei
Karjeras izaugsmes centrs	Sadarbībā ar attiecīgo departamentu veic tirgus izpēti jaunām programmām, iniciē dažādu pasākumu organizēšanu virziena/programmas ietvaros, iesaista studējošos dažāda veida aktivitātēs
Ārējo sakaru daļa	Veicina sadarbību ar citām izglītības iestādēm Latvijā un ārzemēs (starp studējošiem un mācībspēkiem), ārzemju pasniedzēju iesaistīšana programmā un mācību procesā, studējošo apmaiņas organizēšana
Studiju daļa	Organizē mācību procesu, ārzemju pasniedzēju iesaistīšana mācību procesā
Projektu daļa	Informē RISEBA akadēmisko un administratīvo personālu, studentus par projektu iespējām, veicina zinātnisko pētījumu veikšanu, izmantojot Eiropas un Valsts atbalsta iespējas un nodrošināt studentu praktisko iemaņu apguvi projektu vadībā.
Radošais biznesa inkubators	Veicina un atbalsta RISEBA studentus biznesa ideju attīstīšanai, projektu izveidei un uzņēmējdarbības uzsākšanai. Vieslekciju un pieredzes apmaiņas pasākumu organizēšana.
Studējošo pašpārvalde	Studentu pašpārvalde RISEBA nodrošina demokrātijas principu īstenošanu augstskolas pārvaldē. Studentu pašpārvalde darbojas kā tilts starp studentiem un augstskolas administrāciju. RISEBA studējošo pašpārvaldei veido augstskolas studenti, kas organizē skolas aktivitātes un studentu dzīvi. Pārstāv studējošo intereses Programmu padomēs.

Ikdienas darbība studiju programmā „Arhitektūra” tiks nodrošināta ar administratīvā un tehniskā personāla atbalstu, kas plāno, koordinē un pārrauga studiju procesu (skat. 6. tabulu).

Tabula Nr.5.2.

Studiju programmā iesaistītais palīgpersonāls un tā uzdevumi

Administratīvais personāls	Veicamie uzdevumi un atbildības sfēras
Arhitektūras departaments	Atbild par studiju virziena īstenošanu, departamenta organizāciju un attīstību.
Arhitektūras departamenta administrators	Atbild par studiju virziena lietvedību: studiju plānu, pasniedzēju slodžu, departamenta dokumentācijas tehnisko sagatavošanu, pārraudzību, uzglabāšanu.
Programmas direktors	Atbild par studiju programmas attīstību un kvalitāti, iniciē jaunu programmu izveidi, vada licencēšanas un akreditācijas procesus.
Studiju programmu administratori	Atbild par studiju un lekciju plānošanu, komunicē ar studentiem jautājumos par studiju procesu.
Informācijas tehnoloģiju daļa	Atbild, nodrošina un pārrauga augstskolas datortehnoloģijas informācijas tehnoloģiju iekārtas un to atbilstošu darbību, kā arī augstskolas informatīvās sistēmas.
Saimniecības daļa	Pārrauga un ir atbildīga par augstskolas materiāltehnisko nodrošinājumu un tā atbilstību prasībām.
Informācijas centrs	Veic Studiju daļas atbalsta funkcijas - ikdienas administratīvo darbu un komunikāciju ar esošajiem un topošajiem studentiem.

5.2. Akadēmiskais personāls

Lai nodrošinātu studiju programmu īstenošanu angļu valodā, RISEBA ir nepieciešamais akadēmiskais personāls: lekciju, semināru, praktisko nodarbību un citu pedagoģisko un zinātnisko darbību izpildi. Studiju programmas realizācija ir paredzēta ar vieslektoru – plānotāju, konsultantu un arhitektūras jomas profesionāļu piesaisti no organizāciju vides.

Plānots, ka studijas profesionālajā maģistra studiju programmā nodrošinās RISEBA docētāji (50%) un pieaicinātie pasniedzēji (nodomu līgumus skat. 1.pielikumā). Studiju programmā plānotā mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas saturam un realizācijas prasībām.

Akadēmiskais personāls, kas iesaistīts ar profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” īstenošanu, atspoguļots 5.3. tabulā un 9. pielikumā.

Tabula Nr.5.3.

Akadēmiskais personāls maģistra studiju programmā „Arhitektūra”

Sekojošā tabula neatbilst realitātei

Iesaistīti maģistra studiju programmas „Arhitektūra” īstenošanā	Akadēmiskā personāla pamata ievēlēšanas darbavieta		
	RISEBA	Citās augstskolās	Kopā
Docētāji ar doktora grādu	13	5	18 (60%)
Docētāji ar maģistra grādu	8	4	6 (40%)
Profesori un asociētie profesori	7	3	10 (33%)
Akadēmiskais personāls, kopā	21	9	30

Programmas īstenošanā paredzēts iesaistīt arī mācībspēkus no biznesa vides. RISEBA ir iespēja piesaistīt ārzemju profesorus atsevišķu lekciju vai kursu lasīšanai programmā (angļu valodā), kuri ir iekļauti RISEBA ārvalstu lektoru sarakstā

5.3. Akadēmiskā personāla zinātniskie darbi un publikācijas

(sk. 11.pielikumā pēdējo gadu galveno publikāciju sarakstu)

5.4. Studiju programmas atbilstība augstskolas attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem

RISEBA stratēģiskais mērķis ir kļūt par starptautiski atzītu biznesa, mākslas un tehnoloģiju universitāti. Veiksmīgai augstskolas stratēģijas īstenošanai, atbilstoši vienotās Eiropas augstākās izglītības sistēmas veidošanas un reformēšanas norisei (saskaņā ar Boloņas procesa mērķiem), definētas deviņas stratēģiskās attīstības prioritātes:

1. Turpmāka augstskolas internacionalizācija;
2. Zinātnes attīstība;
3. Akadēmiskā personāla attīstība;
4. Jaunu studiju programmu izstrāde;
5. Nepārtraukta apmācību kvalitātes pilnveidošana;
6. Attiecību pilnveidošana ar absolventiem;
7. Mūžizglītības attīstība;
8. Augstskolas zīmola stiprināšana;
9. Sociālās atbildības sekmēšana.

Šīs prioritātes izvirzītas atbilstoši augstskolas definētajai misijai, vīzijai un izvirzītajām vērtībām (skat. <http://www.riseba.lv/lv/par-riseba/misija-cels-uz-starptautisku-karjeru>). Saskaņā ar RISEBA stratēģiju un tās prioritātēm, augstskolai definēti konkrēti stratēģiskie mērķi un uzdevumi, kā arī izpildes termiņi, atbildīgie darbinieki, uzdevumu izpildes mērījumu metodika un kritēriji.

Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” tiek īstenota saskaņā ar RISEBA stratēģiskajām prioritātēm, ar nolūku nodrošināt pilnvērtīgu, inovatīvu, kvalitatīvu un Eiropas izglītības reformas mērķiem atbilstošu arhitektu un pilsētplānotāju izglītību maģistra līmenī.

Studiju programma „Arhitektūra” iekļaujas studiju virzienā „Arhitektūra un būvniecība”. Studiju virziena attīstības pamatelementi ir inovācija un radošums, starpdisciplināritāte, profesionalitāte un starptautiska sadarbība studijās un pētniecībā.

Studiju virziena attīstības stratēģijas galvenie uzdevumi: arhitektūras studiju programmu pilnveidošana un starpdisciplināritātes attīstīšana, atbilstoši tirgus prasībām, radoša pieeja, akadēmiskā personāla profesionālās un pedagoģiskās kvalifikācijas pilnveide, studentu personīgās, akadēmiskās un profesionālās izaugsmes nodrošināšana.

Studiju programma „Arhitektūra” iekļaujas studiju virziena attīstības stratēģijā, kas ietver attīstības pamatelementu pilnveidošanu un nosaka galvenos mērķus:

1. Tirgū pieprasītu un konkurētspējīgu studiju programmu īstenošana un nepārtraukta pilnveide.
2. Mācībspēku nepārtraukta akadēmiskā, pētnieciskā, profesionālā, un pedagoģiskā pilnveide – līdzdalība metodiskajos semināros, hospitācijā, zinātniskajās un profesionālajās konferencēs, sadarbībā ar profesionālo vidi.
3. Saglabājot tradicionālās akadēmiskās vērtības, īstenojot radošu pieeju studiju programmu īstenošanā, metodiskajā nodrošināšanā un pasniedzēju kvalifikācijas pilnveidošanā.
4. Nodrošināt arhitektūras studiju saturu un formu atbilstību un saikni ar pasaules arhitektūras un plānošanas un tehnoloģiju attīstības tendencēm. Īstenojot arhitektūras programmas dažādās studentu pieprasītās formās un nodrošinot optimālu resursu izmantojumu.
5. Rosināt un motivēt studentus līdzdarboties augstskolas mācībspēku pētnieciskajā darbā un iniciēt savus pētījumus, gan nodrošinot personīgo pētnieciskā potenciāla izaugsmi, gan personīgo un augstskolas starptautisko atpazīstamību Eiropas pētnieciskajā telpā.

6. Atbilstoši pasaules arhitektūras izglītības tendencēm, integrēt starpdisciplinārītāti studiju programmu īstenošanā, sniedzot iespēju studentiem apgūt ar programmu saistītos izvēles kursus no augstskolas plaši piedāvātā kursu klāsta, nodrošinot prakses iespējas dažāda veida uzņēmumos, piesaistot biznesa, industrijas, pakalpojumu sfēras ekspertus kā mācītbspēkus, dodot iespēju studentiem veikt kopīgus projektus dažādu studiju virzienu apvienotās komandās.
7. Veicināt studiju programmu profesionalitāti, nodrošinot modernu mācību vidi, akadēmiski, pedagoģiski un profesionāli kvalificētus mācītbspēkus.
8. Nodrošināt studentu personīgās izaugsmes attīstību, integrējot arhitektūras studiju programmās kursu „Personības izaugsme” - personīgās izaugsmes attīstības novērtēšanai, attīstības monitoringam un apkopojumam.
9. Īstenot demokrātiskas sabiedrības veidošanas principus, veicinot ieinteresēto pušu (studējošo, mācītbspēku, administratīvā personāla) savstarpēju sadarbību.
10. Veicināt studentu profesionālo izaugsmi, nodrošinot iespējas sākt uzņēmējdarbību (RISEBA Radošais biznesa inkubators), izstrādāt jaunus nacionālus un starptautiskus projektus (Projektu laboratorija), un nodrošinot studentiem pievilcīgas studiju prakses vietas, kā arī pilnveidojot karjeras iespējas (RISEBA un tās sadarbības partneri kā pirmā darbavieta).
11. Nodrošināt studentiem starptautiska līmeņa izglītību un gatavību darboties starptautiskā vidē pēc studiju absolvēšanas, piesaistot ārvalstu pasniedzējus un studentus, vadot nodarbības angļu valodā, sniedzot iespēju apgūt vairākas svešvalodas, kursus par biznesu starptautiskā vidē un starpkultūru komunikāciju.
12. Sniegt studentiem iespēju līdzdarboties starptautisku projektu īstenošanā, iesaistot augstskolas vadīto starptautisko projektu uzdevumu izpildē.

5.4.1. Studiju programmai pieejamie resursi

Finanšu resursi studiju programmas nodrošināšanai

RISEBA studiju procesa finansēšanas avotu struktūru veido ieņēmumi no studiju maksas 99,5% apjomā un valsts budžeta līdzekļi (dotācija) – 0,5 % apjomā. To pārrauga rektors, ziņojot par gada budžeta pārskatu augstskolas Senātam un augstskolas dibinātājam. Kopš RISEBA dibināšanas brīža studiju maksa ir galvenais studiju procesa finansējuma avots. Studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem, kas ir studējošo personīgie līdzekļi, studējošo vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi, studējošo darba devēju līdzekļi, studiju kredīti ar valsts vārdā sniegtu galvojumu,

komerc kredīti, sponsoru līdzekļi. Savukārt nelielo Valsts budžeta dotāciju RISEBA sāka saņemt no 2008./2009.studiju gada. Valsts budžeta dotācija nodrošina piecu budžeta vietu izmaksu segšanu un stipendiju izmaksu pieciem doktorantiem starpaugstskolu doktora studiju programmā „Biznesa vadība”.

Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts. RISEBA noteiktas sekojošas studiju apmaksas iespējas: par visu studiju programmu kopumā, par vienu studiju gadu, par vienu semestri vai saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, t.i., 9 maksājumi katrā studiju gadā.

Studiju maksas apjoms RISEBA ir veidots pēc vienotiem principiem. Papildus jaunizveidotām studiju programmām (kas ir licencētas, bet nav akreditētas) pirmajam studiju gadam ir paredzēta 25% atlaide no standarta studiju maksas, kā arī studējošajiem pieejamas 16 dažāda veida studiju maksas atlaides par izcilību studijās, sasniegumiem sportā, sociālā atbalsta stipendijas u.c. Studiju maksas atlaides tiek noteiktas atbilstoši „Noteikumiem par studiju maksas atlaidēm” (skat. <http://www.riseba.lv/lv/studentiem/atlaides>).

Lai nodrošinātu studiju programmas „Arhitektūra” īstenošanu, RISEBA rūpējas par atbilstošu metodisko, materiāltehnisko un informatīvo materiālu bāzi.

Studiju programmas izmaksas

Studiju programmas „Arhitektūra” studiju procesa nodrošināšanai galvenais finansējuma avots ir studiju maksa. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts.

RISEBA noteiktas sekojošas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- 1) Par visu programmu kopumā;
- 2) Par visu studiju gadu;
- 3) Par vienu semestri;
- 4) Par akadēmisko mēnesi, saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, precīzi ievērojot maksāšanas termiņus un maksājamās summas.

Studiju maksa var tikt segta no sekojoša finansējuma:

- 1) Studējošā personīgie līdzekļi;
- 2) Studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;
- 3) Studējošā darba devēja finansējums;
- 4) Studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- 5) Komerc kredīts;
- 6) Sponsoru finansējums.

5.4.2. Studiju programmai metodiskais, materiāltehniskais un informatīvais nodrošinājums studiju programmas īstenošana

Metodiskais nodrošinājums

Lai nodrošinātu studiju programmas metodisko kvalitāti, RISBEA darbojas Metodiskā padome, kuras sastāvā ir profesionāli un pieredzējuši mācībspēki, studiju programmu direktori un departamentu vadītāji. Metodiskā padome izskata vadības un mācībspēku piedāvātos priekšlikumus studiju procesa pilnveidošanai un pieņem lēmumus par to īstenošanu.

Lai pilnveidotu RISEBA akadēmiskā personāla kvalifikāciju un atbilstoši arī studiju programmu metodisko sniegumu, RISEBA piedāvā mācībspēkiem dažādas iespējas pilnveidot profesionālo kvalifikāciju visam akadēmiskajam personālam: gan augstkolā ievēlētajiem pasniedzējiem, gan viespasniedzējiem.

Pirmkārt, RISEBA reizi mēnesī tiek organizēti metodiskie semināri, kuros pasniedzēji tiek iepazīstināti ar aktuālām tēmām (piem., Moodle apmācības, nobeiguma darbu izstrāde un vadīšana, tālmācības metodika, zinātnisko rakstu sagatavošana un publicēšana, *Skype* lietošana, *Twitter* un citu sociālo tīklu lietošana izglītībā u.c.).

Otrkārt, augstskola atbalsta mācībspēku darbošanos profesionālās asociācijās, tādējādi nodrošinot saikni ar profesionālo vidi.

Treškārt, augstskola atbalsta mācībspēku pilnveidošanos, apmeklējot kolēģu nodarbības, hospitējot tās, pārņemot kolēģu pedagoģisko pieredzi, un metodiskās pieejas, un kopīgi analizējot nodarbību trūkumus ar mērķi pilnveidoties.

Ceturtkārt, augstskola atbalsta mācībspēku dalību semināros, konferencēs un citos pasākumos, kas veicina mācībspēku profesionālo pilnveidi.

Piektkārt, RISEBA guvusi pieredzi starptautiska metodiskā projekta vadībā. No 2011. līdz 2014.gadam RISEBA vadīja Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas projektu „*Creative Activities in Learning for Innovation*”, *CALINO*. Projektā tika iesaistīti daudzi RISEBA mācībspēki, kas, sadarbojoties ar projekta partneriem: *University of Cambridge*, *Queen's University, Belfast*, *University of Wuppertal*, *Laurea University of Applied Sciences*, *University of Piraeus*, *Scottish Institute for Enterprise*, *COTEC Portugal* un izdevējiem *Emerald Group Publishing*, dalījās pieredzē par radošu mācību metožu izmantošanu studiju darbā Projekta rezultāts ir metodisko materiālu rokasgrāmata par

radošumu par radošu un inovatīvām metodēm, kas veicinātu inovatīvu un radošu domāšanu, lai dažādu nozaru pārstāvji spētu strādāt vienotā komandā.

Sestkārt, visiem mācībspēkiem Erasmus programmas ietvaros ir iespēja apmeklēt citas universitātes ārvalstīs, vadīt nodarbības, apmeklēt ārvalstu pasniedzēju vadītās nodarbības, apgūt jaunas metodes un dalīties pieredzē.

Materiāltehniskais nodrošinājums

Kopš augstskolas dibināšanas RISEBA būtiski paplašinājusi telpas studiju procesa nodrošināšanai. 2013.gadā oktobrī telpu kopplatība bija 9175,48 m² (skat.1.7.tabulu.). Studiju process RISEBA notiek trīs ēkās Rīgā - Meža iela 3, Meža ielā 1/6 un Durbes ielā 4 (H2O6 RISEBA Arhitektūras un mediju centrs, Rīgas radošo kvartālu daļa) un vienā ēkā Daugavpilī - Mihoelsa ielā 47 (RISEBA filiāle) (skat.5.7. tabulu). Ēka Durbes ielā 4 ir pielāgota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Tabula Nr.5.4.

Meža iela 3, Rīga	Meža iela 1/6, Rīga	Durbes iela 4, Rīga	Mihoelsa iela 47, Daugavpils	Kopā
3171,50 m²	1488,79 m²	3134,39 m²	1061,59 m²	8856,27 m²
18 mācību telpas (668 sēdvietas)	12 mācību telpas (480 sēdvietas)	9 mācību telpas (263 sēdvietas)	9 mācību telpas (375 sēdvietas)	48 mācību telpas (1786 sēdvietas)
4 datorklases (84 sēdvietas)	-	3 mācību telpas (video montāžas studija/ arhitektu datorklases) (50 sēdvietas)	3 datorklases (52 sēdvietas)	10 datorklases (186 sēdvietas)
Kopēšanas centrs	Radošais biznesa inkubators	2 video montāžas darba telpas (6 sēdvietas)		
Studentu pašpārvaldes telpas		arhitektūras un dizaina studija (731 m²)		
		arhitektu darbnīca		
		fotostudija (30 darba vietas)		
1 pārrunu telpa		skaņu ierakstu studija (10 sēdvietas)		
		video studija (50-60 sēdvietas)		
		mākslas studija (15 darba vietas vai 47 sēdvietas)		
	aktiermeistarības zāle (30-40 sēdvietas)			

Visas auditorijas ir aprīkotas ar vizuālās demonstrēšanas iekārtām, visās auditorijās ir uzstādīti jaudīgi stacionāri video projektori. Kopumā RISEBA mācību procesu auditorijās, datorklasēs un montāžas telpās nodrošina 204 datori ar instalēto *Windows* operētājsistēmu un

82 *Apple* datori. Studiju procesa vajadzībām ir aprīkotas 198 datorizētas mācību vietas, no kurām 137 ir pieejamas tieši studentiem. Datori ir bāzēti uz *Intel Core* un *Pentium* procesoriem ar instalētām MS Windows un MS Office programmatūru vai Apple MacOS X programmatūru.

„Mākslas studijā” ietilpst nodarbību telpa ar vidēji 15 darba vietām (molberts un podests) ar speciāli iebūvētām virsgaismām, lekciju telpa ar 12 sēdvietām (dators un plazmas ekrāns) un kabinets-konsultāciju telpa ar 5 sēdvietām (dators un plazmas ekrāns). Mākslas studijas rīcībā ir neliels, bet studiju plāna īstenošanai pietiekams metodiskais fonds. Nodarbību telpa ir aprīkota ar vizuālās demonstrēšanas iekārtām (dators, stacionārs video projektorš, akustiskā sistēma) un ir operatīvi transformējama lekciju telpā maksimāli 30 studējošajiem. Šāda telpu funkcijas pielāgojamība ļauj savienot mākslas praktiskās nodarbības ar teorētiskām prezentācijām un īstenot ar mākslu saistītus izglītojošus projektus vai pasākumus. 2016.gadā RISEBA ir iegādājusies WACOM digitālās planšetes (10 vienības), potenciāli paplašinot mākslas priekšmetu nozīmi, apgūšanas metodes un mākslas kompetenču pielietojamību arhitekta uzdevumu realizācijā. Mākslas studijas kapacitāte ir pietiekama RISEBA esošo studiju plānu realizēšanai un spēj pilnībā nodrošināt arhitektūras maģistra programmas nepieciešamības mākslas kompetenču apguves virzienā.

Visi RISEBA datori ir pieslēgti lokālam augstskolas datortīklam un Internetam. Augstskolas telpās ir nodrošināts bezvada Interneta pieslēgums (WiFi). Interneta pieslēguma ātrums ir 200 Mbps Latvijā un 100 Mbps ārzemēs.

RISEBA strādā 10 daudzfunkcionāla tīkla printeri ar skeneriem. Divi no tiem nodrošina krāsaino izdruku.

Multimediju prezentāciju un mācību materiālu sagatavošanai un demonstrēšanai, kā arī datu apstrādei tiek izmantotas dažādas multivides tehniskās iespējas: konferenču auditorija ar LCD projektoru, lielo ekrānu un skaņas ierīci; 36 auditorijas, katra no kurām ir aprīkota ar stacionāro LCD projektoru, ekrānu un datoru; 5 pārnēsājamie projektori; 5 portatīvie datori, kas varētu būt izmantojami kopā ar pārnēsājamiem projektoriem bez papildus stacionārām iekārtām.

Lekciju ierakstīšanas iespējas augstskolā ir nodrošinātas stacionāri 2 auditorijās - Meža ielā, kur lekciju ierakstīšanas iespēja bāzēta uz *Panopto* video ierakstīšanas, pārvaldības un translācijas sistēmas un Arhitektūras un mediju centrā H2O6 (Durbes ielā 4), kur lekciju ierakstīšanas iespēja bāzēta uz *Blackmagicdesign* un video translācijas sistēma *Thomson Video Networks VS7000*. Papildus augstskolā ir iespēja nodrošināt lekciju ierakstu ar pārvietojamu daudzkameru aprīkojumu (*Live GV Director Nonlinear Live Production*

System), kurš nodrošina ierakstu un translāciju ar 8 kamerām (Sony FS700 sērijas kameras ar īpašas ar *SLOW MOTION* funkciju un 4K video formātu).

Ar 2011./2012. studiju gadu studiju process notiek arī jaunajā ēkā – Arhitektūras un mediju centrā H2O6 (Durbes ielā 4), kur studējošiem ir pieejamas - fotostudija (aprīkota ar stacionāru *BOWENS Gemini 750* un 400Rx apgaismošanas tehniku), skaņu ierakstu studija (aprīkota ar stacionāru audio ierakstu un montāžas aparāturu, *Yamaha N16*, *ALLEN&HEATH Q16*), video studija (aprīkota ar stacionāru apgaismošanas tehniku *ARRI*, *MOLE-RICHARDSON-CO* prožektoriem, ģērbtuvī, grimētavu, rekvizītu un kostīmu noliktavu), trīs Video montāžas studijas (50 darba vietas – aprīkojums Apple datori ar *Apple Final Cut*, *Apple Logic* un *Adobe Creative Suite* programmatūrām), divas Video montāžas darba telpas (viena aprīkota ar 2 darba vietām un 2 Apple datoriem ar *Apple Final Cut*, *Apple Logic* un *Adobe Creative Suite* programmatūrām un otra ar 4 darba vietām un 4 Apple datoriem ar *Apple Final Cut*, *Apple Logic* un *Adobe Creative Suite* programmatūrām) studentu patstāvīgo darbu veikšanai, aktiermeistarības zāle video translācijas sistēma *Thomson Video Networks VS7000*, daudzkameru *Live GV Director Nonlinear Live Production System* ar 8 kameru ieraksta un translācijas iespēju kas tiek komplektēta ar *Sony FS700* sērijas kamerām kas īpašas ar *SLOW MOTION* funkciju un 4K video formātu). Nodarbībām un patstāvīgajam darbam studentiem un mācībspēkiem ir iespēja izmantot: profesionālas videokameras ar papildus aprīkojumu, digitālās videokameras, digitālās fotokameras un spoguļkameras, foto un video apgaismojuma komplektus, profesionālus mikrofonu komplektus un citu audio vizuālo tehniku.

2011.gadā RISEBA ieviesa ERP sistēmu *Hansa World for Enterprise (HW)*, kura tiek plaši izmantota uzņēmumu finanšu resursu vadībai. RISEBA ir noslēgts līgums ar HW piegādātāju par sistēmas pielāgošanu augstskolas biznesa un studiju procesa prasībām un atbalstu sistēmas uzturēšanā. 2013.gada aprīlī RISEBA ieviesa Web-bāzēto portālu studentu atzīmju atspoguļošanai. HW ir integrēts ar e-apmācības platformu MOODLE, rezultātā starp abām sistēmām tiek regulāri sinhronizēti personīgie studentu dati, dati par studiju programmām un studiju kursiem.

No 2015.gada RISEBA sadarbība ar HW piegādātāju uzsāka ERP sistēmu *Hansa World for Enterprise* programmatūras izmantošanu studiju procesā. Studentiem ir pieejamas 55 darbavietas 2 datorklasēs.

Vairākus gadus RISEBA izmanto programmatūras paketi IBM SPSS (*Statistical Package for the Social Sciences*) statistisko datu analīzei. 2013.gadā RISEBA iegādājās jaunāko SPSS versiju, kura instalēta datorklasē. Instalētas 24 lietotāju licences pasniedzēju un studentu darbības nodrošināšanai.

Studiju procesā RISEBA studenti plaši izmanto e-platformu *Webropol*. RISEBA ir noslēgts Līgums par *Webropol* lietošanu web veidā neierobežotam lietotāju skaitam, atbalstu un uzturēšanu ar uzņēmumu SIA KOMIN.

2013.gadā RISEBA kopā ar četrām Latvijas augstskolām parakstīja Līgumu par kopējās pret – plaģiāta platformas izveidošanu un izmantošanu un no 2014.gadā uzsaka to izmantošanu.

2013.gadā RISEBA ieviesa jaunu e-platformu *DreamApply*, kuru izmanto ārzemju reflektantu datu saņemšanai, glabāšanai un apstrādei.

PIELIKUMS NR. 1

RISEBA AUGSTSKOLAS SENĀTA LĒMUMS PAR STUDIJU PROGRAMMAS IEVIEŠANU

Senāta lēmums ir apstiprinājums RISEBA augstskolas nopietnam nodomam par pilna cikla arhitektūras apmācības izveidi augstskolā un liecina par RISEBA vadības un Arhitektūras programmas vadības kopīgām intresesēm.